

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU KIELECKIEGO
ZA 2022 ROK**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR
SANITARNY W KIELCACH**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU KIELECKIEGO
ZA 2022 ROK**

*(na podstawie art. 12a. ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
tekst jednolity z Dz. U. z 2023r. poz. 221)*

WSTĘP

Art. 1. Państwowa Inspekcja Sanitarna szczebla powiatowego powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,*
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,*
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,*
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,*
- 5) zdrowotnymi żywności i żywienia i produktów kosmetycznych,*
- 6) higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt*

oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

(z Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 338).

Od marca 2020r. główne działania tutejszej Inspekcji skierowane zostały na przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się epidemii SARS-CoV-2, w tym nadzór nad przestrzeganiem określonych nakazów i zakazów dotyczących ludzi i obiektów na terenie działalności PPIS w Kielcach.

Obszarem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach jest obszar powiatu ziemskiego i grodzkiego. W skład powiatu ziemskiego wchodzi 19 gmin: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Nowiny, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Strawczyn, Zagnańsk – zajmujących powierzchnię 2247 km² i liczących 211639 mieszkańców (GUS Kielce.stat.gov.pl stan na 31 grudnia 2020r.). W skład powiatu grodzkiego wchodzi miasto Kielce liczące 185478 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2022r.) i zajmujące powierzchnię 110 km².

JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W roku sprawozdawczym jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym wody ciepłej użytkowej oceniana była zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 2028 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Kontrole i pobór próbek wody odbyły się, pomimo stanu epidemii oraz stanu zagrożenia epidemicznego wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19, zgodnie z wcześniej przedłożonymi i zaopiniowanymi przez PPIS w Kielcach harmonogramami wewnętrznymi, jak również w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję. Uzyskane wyniki analizowano i oceniano na bieżąco, a dane przekazywano przedsiębiorstwom wodociągowym oraz władzom gminnym.

16 maja 2022 roku został odwołany stan epidemii wprowadzony w związku z COVID-19. Od 16 maja w Polsce obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego.

Analizowano i oceniano także sprawozdania z badań substancji promieniotwórczych w wodzie do spożycia przez ludzi, wykonanych przez zarządców/administratorów wodociągów w ramach monitoringu kontrolnego (dotyczy 44 wodociągów). Badania obejmowały takie parametry jak: tryt, radon, Ra₂₂₆, Ra₂₂₈. W jednym przypadku z uwagi na to, iż w badaniach stwierdzono stężenie aktywności radonu w wodzie przekraczające 100 Bq/l (tj. 119,31±19,62 Bq/l), zarządca wyłączył studnię w której stwierdzono tą wartość oraz zamontował filtry napowietrzające wodę przed jej wprowadzeniem do sieci, a także zlecił ponowne pomiary w tym zakresie. Analiza wykazała skuteczną redukcję zawartości radonu w wodzie do dopuszczalnego poziomu.

W trakcie podejmowanych czynności kontrolnych zwracano uwagę na sposób realizacji obowiązku zapewnienia dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także na stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie jakości wody wystosowano:

- 7 decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi,
- 9 decyzji o warunkowej przydatności w zakresie parametrów mikrobiologicznych,
- 1 decyzję o warunkowej przydatności w zakresie parametru chemicznego
- 17 decyzji o przydatności wody do spożycia,
- 29 decyzji o wygaśnięciu.

Wydano:

- 4 decyzje wymierzających opłatę,

Wystosowano:

- 57 ocen okresowych o jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- 20 ocen obszarowych.

Przeprowadzono 273 kontrole sanitarne, do badań fizyko – chemicznych pobrano 265 próbek, natomiast do badań mikrobiologicznych 276 próbek, dokonano 116 pomiarów chloru wolnego.

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowe postępowanie w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody, podjęto działania represyjne.

Mieszkańcy powiatu kieleckiego zaopatrywani byli w wodę z sieci 58 wodociągów, opartych na studniach głębinowych. Mieszkańcy Miasta i większej części Gminy Chmielnik zaopatrywani są z wodociągu Busko-Zdrój ujęcie Zrecze (wykazywany w ewidencji PSSE Busko – Zdrój). Natomiast część mieszkańców gmin: Masłów, Morawica, Nowiny, Zagnańsk korzysta z wodociągu Kielce (opisane są w ocenie miasta Kielce).

W ewidencji tutejszej Inspekcji znajdują się wodociągi o produkcji:

- 8 wodociągów o produkcji ≤ 100 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 1*),
- 45 wodociągów o produkcji 101–1000 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 2*),
- 4 wodociągi o produkcji 1001–10 000 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 3*).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawuje również nadzór nad 16 wodociągami określanymi jako inne podmioty zaopatrujące w wodę (dane przedstawiono w *tabeli nr 4*).

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

2.1 Wodociągi o produkcji ≤ 100 m³/dobę

W roku 2022 w tej grupie obiektów większość wodociągów dostarczało wodę o dobrej jakości, z wyjątkiem krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urządzeń wodociągowych wodociągów wymienionych poniżej:

- Lechówek gm. Łągów (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Serbinów gm. Mniów (w zakresie liczby enterokoków).

W związku z zaistniałą sytuacją wprowadzono zakaz spożycia wody z ww. wodociągów i wydano decyzje administracyjne o braku jej przydatności do czasu uzyskania wyników wody potwierdzających eliminację zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tych wodociągów wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Zarządca wodociągu *Serbinów* - Gminny Zakład Usług Komunalnych w Mniowie ul. Centralna 9 podjął decyzję o przełączeniu konsumentów wody z ww. wodociągu na zasilanie z wodociągu Mniów, zapewniając wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z przedmiotowych wodociągów – wydano 2 decyzje o przydatności wody do spożycia.

W 2022 roku nadzorem objęto nowo uruchomiony wodociąg Bartoszowiny gm. Nowa Słupia, który zaopatruje miejscowość Bartoszowiny (245 konsumentów) dotąd zaopatrywaną przez wodociąg Krajno gm. Górno. Wyłączone z eksploatacji zostało ujęcie wodociągu Ciekoty gm. Masłów. Konsumenty zaopatrywani są z wodociągu Wola Kopcowa gm. Masłów.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1 Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m^3/d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Mosty	1	1,82	100	stałe chlorowanie	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Celiny	2	63,88	676	-	dobra	dobra
	- Piotrkowice		83,24	891	-	dobra	dobra
3	Łągów: - Lechówek	1	43,59	439	stałe chlorowanie	dobra	dobra
4	Łopuszno: - Lasocin	1	50,00	605	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
5	Mniów: - Pieradła	2	32,20	1131	-	dobra	dobra
	- Serbinów		55,00	965	-	dobra	dobra
6	Nowa Słupia: - Bartoszowiny	1	0,731	244	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
Razem		8	330,461	5051	-	dobra	dobra

Inwestycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej wymienionych wodociągów:

- Bartoszowiny gm. Nowa Słupia (zakończono prace związane z uzbrojeniem studni głębinowej, budową stacji uzdatniania wody, włączono do eksploatacji ten wodociąg),

2.2 Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m³/dobę

W roku 2022 w tej grupie obiektów większość wodociągów dostarczało wodę o dobrej jakości, z wyjątkiem krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urzędzeń wodociągowych wodociągów wymienionych poniżej:

- Bieliny z sieci wewnętrznej Firmy Wyrób i Sprzedaż Wędlin Halina Kowalczyk ul. Kielecka 153, 26-004 Bieliny, z której korzystają pracownicy i właściciele firmy (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Starochęciny gm. Chęciny (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Lesica gm. Piekoszów (w zakresie liczby bakterii grupy coli, *Escherichii coli*, enterokoków).

W związku z zaistniałą sytuacją w przypadku wodociągów *Starochęciny* gm. Chęciny i *Lesica* gm. Piekoszów wprowadzono zakaz spożycia wody z wodociągów. Natomiast w przypadku wodociągu *Bieliny* wprowadzono zakaz spożycia wody z sieci wewnętrznej Firmy Wyrób i Sprzedaż Wędlin Halina Kowalczyk ul. Kielecka 153, 26-004 Bieliny.

Wydano 3 decyzje administracyjne o braku jej przydatności do czasu uzyskania wyników wody potwierdzających eliminację zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tych wodociągów wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody we wszystkich przypadkach – wydano 3 decyzje o przydatności wody do spożycia.

Prowadząc systematyczny nadzór sanitarny i laboratoryjny nad jakością wody z urzędzeń wodociągowych w badanych próbkach stwierdzono obecność bakterii coli mniejszej niż 10 jtk/100ml oraz jednocześnie wykluczono obecność bakterii *Escherichia coli* i enterokoków. Wówczas uznano stwierdzoną niezgodność za niestwarzającą zagrożenia dla zdrowia, przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych przez okres 30 dni (płukanie sieci, dezynfekcja chemiczna).

W tych przypadkach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował 6 decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia (do czasu uzyskania wyników badań stwierdzających prawidłowe wartości parametrów mikrobiologicznych) z urzędzeń wodociągowych wodociągów wymienionych poniżej:

- Belno gm. Bieliny,
- Łukowa gm. Chęciny,
- Płucki gm. Łągów,
- Mniów-Raszówka,
- Lesica gm. Piekoszów,
- Oblęgorek gm. Strawczyn.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z wyżej wymienionych wodociągów – wydano 6 decyzji o przydatności wody do spożycia.

W przypadku wodociągu *Starochęciny* gm. Chęciny w 2022r. zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnej wartości parametrów chemicznych (azotanów). Przekroczenia te spowodowane zostały wyeksploatowaniem istniejącej i funkcjonującej stacji uzdatniania wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, po zapoznaniu się i przeanalizowaniu dokumentacji dotyczącej przedmiotowego wodociągu, biorąc pod uwagę brak możliwości zapewnienia innych źródeł zaopatrzenia ludności w wodę odpowiadającą wymaganiom wyżej wymienionego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r, stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z urzędzeń wodociągowych wodociągu *Starochęciny* (wydano decyzję administracyjną o warunkowej przydatności wody do spożycia przez okres 30 dni) pod następującymi pod warunkami:

1. Zaopatrywania kobiet w ciąży oraz matek niemowląt w wodę do spożycia odpowiadającą wymaganiom ww. rozporządzenia przez cały okres przyznania warunkowej przydatności wody do spożycia.
2. Przedłożenia planu realizacji działań naprawczych wraz z terminem ich realizacji zaakceptowanego przez właściwego burmistrza miasta, wójta gminy.
3. Prowadzenia na bieżąco działań naprawczych, mających na celu zapewnienie użytkownikom wody odpowiadającej wymogom sanitarnym.
4. Przedłożenia raz w tygodniu wyników badań próbek wody z 3 punktów zgodności rozmieszczonych równomiernie na całej sieci.
5. Przedłożenia planu działań naprawczych wraz z terminem ich realizacji zaakceptowanym przez właściwego burmistrza miasta.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z wyżej wymienionego wodociągu – wydano decyzję o przydatności wody do spożycia.

W ciągu całego roku 2022 zaobserwowano okresowe wzrosty wartości parametrów chemicznych w wodzie bliskie granicy wartości parametrycznej azotanów w wodociągach takich jak: *Bolmin, Korzecko, Starochęciny, Łukowa* gm. Chęciny, *Łopuszno, Piekoszków I i Strawczyn*; Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował pisma do zarządców wodociągów oraz władz samorządowych, w których przypomniał o bezwzględnym obowiązku zapewnienia konsumentom wody o dobrej jakości i podjęciu radykalnych działań naprawczych.

Wzmocniono nadzór nad jakością wody z wodociągów *Piekoszków* i *Strawczyn* (zwiększono częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem na składowisku odpadów w Promniku.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji 101 – 1000 m³/dobę przedstawiono w tabeli nr 2

Tabela 2 Parametry i ocena jakości wody wodociągowej o produkcji 101-1000 m³/dobę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Bieliny: - Belno	3	341,30	3674	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
	- Bieliny		342,70	2518	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
	- Kakonin		368,00	4052	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
2	Bodzentyn: - Bodzentyn	2	901,45	8116	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Wzdół Parcele		356,80	4282	redukcja jonów ołowiu	dobra	dobra
3	Chęciny: - Bolmin	4	131,94	1172	-	dobra	dobra
	- Korzecko		183,84	871	-	dobra	dobra
	- Łukowa		517,14	4571	-	dobra	dobra
	- Starochęciny		226,55	1093	usuwanie azotanów	dobra	dobra
4	Daleszyce: - Borków	7	212,00	1661	-	dobra	dobra
	- Daleszyce		656,00	5418	-	dobra	dobra
	- Marzysz		251,00	892	-	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
	- Mójcza		179,00	1514	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Niestachów		147,00	1300	-	dobra	dobra
	- Smyków		143,00	1157	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Suków		239,00	2180	-	dobra	dobra
5	Górno: - Cedzyna - - Leszczyny	3	800,00	5292	-	dobra	dobra
	- Górno		460,00	5032	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Krajno		650,00	4419	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
6	Łagów: - Łagów	2	515,95	3703	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Płucki		675,44	2793	stałe chlorowanie	dobra	dobra
7	Łopuszno: - Dobrzeszów	3	190,00	1620	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Gnieździska		280,00	2773	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Łopuszno		540,00	3919	redukcja azotanów, profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
8	Maslów: - Wola Kopcowa	1	694,50	7196	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
9	Mniów: - Cierchy	3	108,80	1452	-	dobra	dobra
	- Grzymałków		447,00	3803	-	dobra	dobra
	- Mniów - Raszówka		105,20	1871	odżelazianie, odmanganianie korekta pH	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
10	Morawica: - Bilcza	2	375,78	3712	odżelazianie, odmanganianie korekta metności	dobra	dobra
	- Dębska Wola		471,79	2824	stałe chlorowanie	dobra	dobra
11	Nowa Słupia: - Rudki	2	246,641	2974	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Zamkowa Wola		694,898	4853	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
12	Piekoszów: - Górki Szczukowskie	5	478,34	4477	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Lesica		565,15	2599	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Piekoszów I		450,52	2836	redukcja azotanów	dobra	dobra
	- Piekoszów II		331,51	1010	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Szczukowice		494,51	5285	-	dobra	dobra
13	Pierzchnica: - Pierzchnica	2	801,00	4152	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Wierzbie		192,00	2112	stałe chlorowanie	dobra	dobra
14	Raków: - Ociesęki	2	176,00	2609	utwardzanie wody	dobra	dobra
	- Raków		271,00	3925	-	dobra	dobra
15	Strawczyn: - Oblęgorek	3	248,50	1772	-	dobra	dobra
	- Ruda Strawczyńska		644,00	3743	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Strawczyn		912,00	5723	redukcja azotanów	dobra	dobra
16	Zagnańsk: - Kołomań	1	183,80	2349	stałe chlorowanie	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
	Razem	45	18301,049	145299	-	dobra	dobra

Investycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej omawianych wodociągów:

- Bodzentyn (zakończono zadanie polegające na spięciu sieci wodociągowej Bodzentyn ul. Wolności z miejscowością Podkonarze wraz z komorą redukcijną, przebudowano odcinki sieci wodociągowej Bodzentyn ul. Zadworska i ul. Żeromskiego, rozpoczęto realizację zadania pn. „Przebudowa istniejących odcinków sieci wodociągowej przy ul. Suchedniowskiej w Bodzentynie”),
- Krajno gm. Górno (dobudowano 2 nowe zbiorniki wody przy SUW w Krajnie o poj. 335 m³, dokonano modernizacji automatyki w budynku hydroforni),
- Górno (zakupiono pompę głębinową oraz materiały w celu podłączenie studni awaryjnej do Stacji Uzdatniania Wody),
- Cedzyna - Leszczyny gm. Górno (wykonano renowację studni nr 2 wraz z wymianą rurociągu tłoczego, zamontowano nową nadziemną obudowę studni nr 2),
- Łopuszno (rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Snochowice),
- Mniów - Raszówka (oddano do użytku nowo wybudowane ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania wody przy ul. Zielonej w Mniowie, wykonano remont budynku hydroforni ujęcia wody przy ul. Kieleckiej w Mniowie).

2.3 Wodociąg o produkcji 1001–10 000 m³/dobę

W roku 2022 w tej grupie obiektów dobrą jakość wody dostarczało 100 % wodociągów, (z wyjątkiem krótkotrwałej warunkowej przydatności wody z urządzeń wodociągowych wodociągu Chęciny).

Prowadząc systematyczny nadzór sanitarny i laboratoryjny nad jakością wody z przedmiotowego urządzenia wodociągowego w badanych próbkach stwierdzono bakterie grupy coli w ilości mniejszej niż 10 jtk/100ml oraz wykluczono obecność bakterii *Escherichia coli* i enterokoków. Stwierdzoną niezgodność uznano za niestwarzającą zagrożenia dla zdrowia, przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych przez okres 30 dni (płukanie sieci, dezynfekcja chemiczna). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z urządzeń wodociągowych.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z wodociągu Chęciny – wydano decyzję o przydatności wody do spożycia.

Nadal kontynuowany był wzmożony nadzór nad jakością wody z wodociągu *Bolechowice* gm. Nowiny (zwiększona częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem nielegalnego składowiska odpadów niebezpiecznych w wyniku, którego do gleby przedostały się substancje chemiczne (zaistniało ryzyko zanieczyszczenie pokładu wodonośnego). Wyniki analiz próbek wody wykazały jej dobrą jakość pod względem fizykochemicznym.

Wodociąg Busko – Zdrój wykazywany jest w ewidencji PSSE Busko – Zdrój. Natomiast na terenie działalności tutejszej Inspekcji znajduje się ujęcie Zrecze, które zaopatruje w wodę mieszkańców miasta i większości miejscowości gminy Chmielnik (8971 osoby). Całkowita produkcja wody z tego ujęcia wynosiła 4733,37 m³/d, z tego dla potrzeb miasta i gminy Chmielnik zużycie 907,79 m³/d, a pozostała część ujmowanej wody służy zaopatrzeniu w wodę powiatu buskiego i pińczowskiego.

Ujęcie Zrecze powstaje z licznych źródeł wypływających zarówno ze skał, jak i z ziemi, które łączą się w „jedną rzekę”. Część wody zostaje „ujarzmiona” i wpływa do wykonanego kanału, przepływa przez zastosowane piaskowniki, następnie przez próg kamienny, kraty wpływa do przygotowanego zbiornika. Stąd pompami czerpalnymi tłoczona jest do głównej magistrali. Pozostała część wody płynie obok w rozproszonej formie obejmując obszar około 200m². Dokładne badania geologiczne wykazały, że nie są to wody powierzchniowe lecz głębinowe, dlatego też ujęcie to klasyfikowane jest jako głębinowe.

W ciągu całego roku 2022 w wodzie wodociągu Chęciny zaobserwowano okresowe wzrosty parametrów chemicznych (tj. azotanów oraz ołowiu) bliskie granicy wartości parametrycznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował pisma do zarządców wodociągów oraz władz samorządowych, w których przypomniał o bezwzględny obowiązkach zapewnienia konsumentom wody o dobrej jakości i podjęciu radykalnych działań naprawczych.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji 1001-10 000m³/ dobę przedstawiono w tabeli nr 3

Tabela 3 Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji 1001-10 000m³/ dobę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Chęciny	1	1060,88	7046	-	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Busko –Zdrój - Ujęcie Zrecze	1	907,79	8971	stałe chlorowanie	dobra	dobra
3	Miedziana Góra: - Ćmińsk- Bobrza	1	1486,14	11617	stałe chlorowanie	dobra	dobra
4	Morawica: - Brzeziny	1	1945,26	10000	stałe chlorowanie	dobra	dobra
5	Nowiny: - Bolechowice	1	1037,00	7125	stałe chlorowanie	dobra	dobra
Razem		5	6437,07	44759	-	dobra	dobra

Investycje dokonane przez zarządcę/administradora poniższego wodociągu:

- Busko –Zdrój - Ujęcie Zrecze gm. Chmielnik (przeprowadzono modernizację 500 m magistrali wodociągowej, zakupiono agregat pompowy);
- Ćmińsk- Bobrza gm. Miedziana Góra (rozbudowano lub przebudowano sieć wodociągową o długości 6,966 km).

2.4 Wodociągi o produkcji 10 001–100 000 m³/ dobę – (brak takich wodociągów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach).

2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W roku 2022 w tej grupie obiektów dobrą jakość wody dostarczało 100 % wodociągów (z wyjątkiem krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urządzeń wodociągowych wodociągów wymienionych poniżej):

- Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny Zakładu Górniczego Kowala Studnia nr 315 gm. Nowiny (w zakresie liczby bakterii grupy coli).

W związku z zaistniałą sytuacją wprowadzono zakaz spożycia wody z ww. wodociągów i wydano 2 decyzje administracyjne o braku jej przydatności do spożycia do czasu uzyskania pozytywnych wyników jej badania w zakresie mikrobiologicznym. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tych wodociągów wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r.

W przypadku wodociągów:

- Muzeum Wsi Kieleckiej Kielce ul. Jana Pawła II 6 Parku Etnograficznego w Tokarni gm. Chęciny,
- Kopalni „Józefka” Sp. z o. o. Górno I gm. Górno

prowadząc systematyczny nadzór sanitarny i laboratoryjny nad jakością wody z urządzeń wodociągowych w badanych próbkach stwierdzono liczbę bakterii grupy coli mniejszą niż 10 jtk/100ml przy jednoczesnym wykluczeniu obecności bakterii *Escherichia coli* i enterokoków. Uznano stwierdzoną niezgodność za niestwarzającą zagrożenia dla zdrowia, przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych przez okres 30 dni (płukanie sieci, dezynfekcja chemiczna). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował 2 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia (do czasu uzyskania wyników badań stwierdzających prawidłowe wartości parametrów mikrobiologicznych).

Zarządcy powyższych wodociągów każdorazowo podjęli działania naprawcze, w następstwie których uzyskano poprawę jakości wody – wydano 2 decyzje o przydatności wody do spożycia.

Parametry i ocenę jakości wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela 4 Parametry i ocena jakości wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. Św. Rafała w Czerwonej Górze	3	100,00	brak stałych mieszkańców	profilaktyczne chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Muzeum Wsi Kieleckiej Kielce ul. Jana Pawła II Parku Etnograficznego w Tokarni		19,40	brak stałych mieszkańców	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Stacji Paliw S.C. Lipiec Władysław, Lipiec Longina Wrzosy		2,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	2	14	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- Mleko Łazorko Lucjan Łazorko Chmielnik ul. Polna 10		30,00	brak stałych mieszkańców	stałe chlorowanie	dobra	dobra
3	Daleszyce: - Przedsiębiorstwa Produkcyjno - Usługowo – Handlowego – „LYOVIT” Jerzy Godek Daleszyce ul. Głowackiego 34A	2	49,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- Awex Król, Sidło, Grudzień Sp. Jawna Daleszyce ul. Kościuszki 59		14,42	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
4	Górno: - Centrum Spotkań i Dialogu Diecezji Kieleckiej Skorzeszyce 167	2	38,60	6	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
	- Kopalni „Józefka” Sp. z o.o. Górno 1		80,60	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
5	Miedziana Góra: - Świętokrzyskiej Grupy Przemysłowej Industria S.A. ul. Na Ługach 7 Kielce (dawniej: Świętokrzyskich Kopalni Surowców Mineralnych Sp. z o. o. Kielce ul. Sandomierska 105 Kopalni „Laskowa” Kostomłoty II ul. Bugajska 91)	1	12,00	brak stałych mieszkańców	redukcja azotanów, regulacja twardości	dobra	dobra
6	Morawica: - Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii Morawica ul. Spacerowa 5	2	130,00	brak stałych mieszkańców	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Kopalni Wapienia „Morawica” S. A. ul. Górnicza 42		30,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
7	Nowiny: - DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny	3	59,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny Zakładu Górniczego Kowala Studnia nr 315		0,38	brak stałych mieszkańców	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- „Trzuskawica” S.A. z siedzibą w Sitkówce, Sitkówka 24		64,00	brak stałych mieszkańców	redukcja azotanów	dobra	dobra
8	Zagnańsk: - Ośrodka Rehabilitacyjno- Wypoczynkowego „Polanika” Chrusty ul. Laskowa 93	1	15,0	20	-	dobra	dobra
Razem		16	671,16	26	-	dobra	dobra

Inwestycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej omawianych wodociągów:

- Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. Św. Rafała w Czerwonej Górze gm. Chęciny (wykonano przyłącze z sieci wodociągu Bolechowice w miejscowości Szewce gm. Nowiny),
- Muzeum Wsi Kieleckiej Kielce ul. Jana Pawła II Parku Etnograficznego w Tokarni gm. Chęciny (wymieniono pompę głębinową w studni wraz z rurociągiem tłocznym wykonanym ze stali nierdzewnej oraz przewodem elektrycznym zasilającym pompę).

2.6 Ujęcia powierzchniowe – nie dotyczy (brak takich urządzeń na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach).

2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - w roku 2022 nie przyznawano odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Nadzór nad jakością wody ciepłej

Realizując zadania w tym zakresie zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) w 2022r. pobrano próbki wody ciepłej do badania na obecność bakterii *Legionella sp.* w 8 przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Natomiast w przypadku budynków zamieszkania zbiorowego, obowiązek ten realizowany był przez ich właścicieli lub zarządców.

3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą.

Przeprowadzono 18 kontroli w 8 obiektach, w ramach których pobrano 47 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.*, wydano 1 decyzję administracyjną oraz 1 wymierzającą opłatę.

W 2 próbkach stwierdzono zanieczyszczenie wody na poziomie skażenia średniego, dotyczyło to *Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10*. W związku z tym wystosowano decyzję administracyjną zarządzającą zdjęcie głowic natryskowych z baterii prysznicowych do czasu uzyskania wyników badania wody ciepłej potwierdzających wyeliminowania (lub redukcję do dopuszczalnej liczby) bakterii *Legionella sp.* oraz podjęcie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie lub redukcję bakterii *Legionella sp.* Po przeprowadzonych działaniach naprawczych wyeliminowano obecność bakterii *Legionella sp.*, potwierdziły to 2 sprawozdania z analiz próbek wody ciepłej przedłożone przez Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała. Ponownie pobrane w ramach nadzoru sanitarnego próbki nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

Analizy próbek pobranych w pozostałych podmiotach wykonujących działalność leczniczą (świadczenia całodobowe) również nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przedstawiono w tabeli nr 5

Tabela 5 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i innych

Podmioty lecznicze	Ilość obiektów, w których pobrano próbki	Ilość pobranych próbek	Ilość kontroli	Ilość zakwestionowanych próbek	Podjęte działania
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5	2	10	2	-	-
Oddziały w Kielcach przy ul. Kusocińskiego 59		4	2	-	-
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10	1	10	3	2	1 decyzja administracyjna
- Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	1	6	2	-	-
- Zakład Świadczeń Opieki Długoterminowej Chęciny ul. Czerwona Góra 10	1	3	2	-	-
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Chmielnik ul. Kielecka 1	1	2	2	-	-
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Bilcza ul. Osikowa 2 gm. Morawica	1	4	2	-	-
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy Piekoszów ul. Czarnowska 2a	1	4	2	-	-
- NZOZ „Profilaktyka” Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Osiny 54B gm. Pierzchnica	1	4	2	-	-
Razem	9	47	19	2	1 decyzja administracyjna

3.2 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

Przedsiębiorcy przedłożyli 11 sprawozdań z badań wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella sp.* pobranych w 5 obiektach użyteczności publicznej. Analizy pobranych próbek nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

4. Wnioski

Realizując zadania w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) stwierdzono, iż odpowiadała ona wymaganiom w nim zawartym.

Zdarzały się jednak przypadki krótkotrwałego jej zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Przyczyną wystąpienia takich sytuacji mógł być stan techniczny sieci wodociągowej (w wielu gminach znacznie już wyeksploatowanej), nadal niski poziom skanalizowania obszarów gminnych, utrzymujące się przez dłuższy czas wysokie temperatury powietrza oraz mała ilość opadów atmosferycznych lub gwałtowne opady.

Nadal kontynuowany był wzmożony nadzór nad jakością wody z wodociągu Bolechowice gm. Nowiny (zwiększona częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem nielegalnego składowiska odpadów niebezpiecznych w 2020r., w wyniku którego do gleby przedostały się substancje chemiczne (zaistniało ryzyko zanieczyszczenie pokładu wodonośnego).

Wzmożono nadzór nad jakością wody z wodociągów Piekoszków i Strawczyn (zwiększono częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem na składowisku odpadów w Promniku.

Wyniki analiz próbek wody wykazały jej dobrą jakość pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym.

Jakość wody ciepłej w zakresie bakterii Legionella sp. zarówno w próbkach pobranych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą jak i w budynkach zamieszkania zbiorowego, ulega systematycznej poprawie.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

Przeprowadzone kontrole obiektów użyteczności publicznej dotyczyły stanu faktycznego oraz jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi, jak również przestrzegania zaleceń dotyczących wzmoczonego reżimu sanitarnego związanych z trwającą epidemią COVID-19 oraz ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego.

W związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego nad 854 obiektami znajdującymi się w ewidencji, przeprowadzono 225 kontroli sanitarnych w 191 obiektach, wydano 22 decyzje administracyjne (1 na stan techniczny obiektu, 1 o zakazie kąpeli na pływalniach, 3 o zakazie kąpeli w kąpielisku, 3 o przydatności wody do kąpeli, 4 o wygaśnięciu, 3 o przedłużeniu terminu realizacji zaleceń, 7 wymierzających opłatę).

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1 Ustępy publiczne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 10 ustępów publicznych stałych w tym 6 dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ogółem przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w 10 stałych ustępach publicznych.

Ponadto w 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 8 ustępów publicznych tymczasowych, skanalizowanych (2 przy kąpieliskach: Borków gm. Daleszyce, Strawczyn i 6 ustępów przy miejscach wykorzystywanych do kąpeli Andrzejówka I, II, III gm. Chmielnik, Cedzyna Wschód I, II, III gm. Górno) oraz 7 ustępów tymczasowych, nie skanalizowanych (2 przy kąpieliskach: Wilków gm. Bodzentyn, Morawica oraz 5 przy miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli Umer I, II gm. Zagnańsk, Cedzyna Zachód I, II, III gm. Górno). Skontrolowano 15 powyższych ustępów.

W roku 2022 przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych ustępów ogólnodostępnych przy stacjach paliw (23 w ewidencji).

Stan sanitarno – techniczny i sanitarny ustępów nie budził zastrzeżeń, zapewnione były w dostatecznej ilości środki higieniczne.

2.2 Obiekty pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (pozarządowe)

W roku sprawozdawczym skontrolowano 14 spośród 18 znajdujących się w strukturach obiektów pomocy społecznej, w których przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-techniczny większości obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem jednego przypadku gdzie podjęto działania represyjne w związku z nieprzebraniem reżimu sanitarnego.

W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor w Kielcach objął nadzorem:

- Dom Pomocy Społecznej Józefina 58 gm. Łopuszno.

2.3 Obiekty hotelarskie

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 316 tego rodzaju obiektów. Skontrolowano 54 obiektów, w których przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych. Pod nadzorem tutejszej Inspekcji Sanitarnej znajduje się: 23 hotele, 1 hostel, 7 ośrodków wypoczynkowych, 7 pensjonatów, 4 motele, 4 zajazdy, 12 pokoi gościnnych, 258 gospodarstw agroturystycznych.

Większość skontrolowanych obiektów posiadała dobry stan sanitarno-techniczny zapewniając wypoczywającym odpowiednie standardy wykonywanych usług.

Skontrolowano wszystkie czynne hotele. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń, właściciele zapewniając wypoczywającym wysoką jakość usług. Standard świadczonych usług w obiektach posiadających kategoryzację jest znacznie wyższy od standardu w zajazdach, pokojach noclegowych czy gospodarstwach agroturystycznych.

Skontrolowano również wszystkie motele i pensjonaty które znajdowały się w dobrym stanie sanitarno-technicznym i czystościowym.

W 2022r. zlikwidowano:

- Hotel „Korbowa Koliba” w Sukowie 196 gm. Daleszyce.
- Pokoje gościnne Bilcza ul. Leśna gm. Morawica,
- Agroturystykę Dyminy ul. Folwark 1 gm. Morawica.

Hotel „u Jana” w Rudkach gm. Nowa Słupia został przekwalifikowany na motel.

Poprawę stanu sanitarno-technicznego uzyskano w niżej podanych obiektach:

- Hotel „Odyssey” w Dąbrowie gm. Masłów – wszystkie pomieszczenia zyskały nowe meble i wykładziny podłogowe,

- Hotel „Ameliówka” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Kosińskiego 2 – pomalowano pokoje na I i II piętrze, hole, sale konferencyjne, zakupiono 200 sztuk ręczników oraz 165 sztuk bielizny pościelowej,
- Hotel „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Kosińskiego 20 – zakupiono 100 kompletów pościeli,
- Hotel „Magnolia” w Zgórsku gm. Nowiny wyremontowano 14 pokoi,
- Hotel „Eliot” w Woli Morawickiej gm. Morawica – wymieniono tapety w pokojach mieszkalnych, kabiny prysznicowe, posadzki,
- Hotel „Dudek” w Mniowie ul. Leśna 2 – pomalowano ściany i sufity w 14 pokojach oraz sufity we wszystkich łazienkach, zakupiono 20 kompletów pościeli,
- Hotel „Okrągłak” w Korzecku 88B gm. Chęciny – w 2 pokojach mieszkalnych pomalowano ściany i sufity oraz wymieniono kabiny prysznicowe,
- Hotel „Cynamon” w Tokarni 186 gm. Chęciny – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach i korytarzach, wyczyszczono wykładziny podłogowe, wyremontowano łazienki przy 2 pokojach, tarasy wyłożono papą termoizolacyjną, zakupiono 50 kompletów bielizny pościelowej,
- Hotel „Da Vinci” w Podzamczu 45 gm. Chęciny - zakupiono około 30 sztuk kompletów pościeli i ręczników,
- Hotel „Amazonka” w Borkowie 68 gm. Daleszyce – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach, zakupiono bieliznę pościelową,
- Hotel „Echo” w Cedzynie gm. Górno – pomalowano ściany i sufity, wymieniono wykładziny podłogowe na panele, odnowiono meble w 4 pokojach, ponadto w pokojach na drugim piętrze wymieniono materace i zasłony,
- Hotel „Uroczysko” w Cedzynie gm. Górno – zakupiono po 170 sztuk kołder i poduszek oraz 3000 ręczników i 700 kompletów pościeli,
- Hotel „Pod Jaskółką” w Tumlinie Osowa ul. Sosnowa 56 gm. Zagnańsk – odnowiono ściany i sufity w dwóch pokojach, zakupiono 10 kompletów pościeli i 60 kompletów ręczników,
- Hotel „Chańcza” w Chańczy gm. Raków – pomalowano 10 pokoi mieszkalnych, zakupiono 50 kompletów pościeli,
- Motel Górno-Parcele 3a gm. Górno - zakupiono 12 kompletów bielizny pościelowej i 60 sztuk ręczników,
- Motel Górno 136 gm. Górno – przeprowadzono remont jednego pokoju wraz z węzłem sanitarnym (pomalowano ściany i sufity, wymieniono płytki glazury i terakoty i urządzenia sanitarne),
- Pensjonat „Willa Czarownica” w Nowej Słupi – zakupiono 200 kompletów pościeli oraz 100 sztuk ręczników,
- Pensjonat „Pod Kogutami” Bieliny ul. Kielecka 108 gm. Bieliny – zwiększono liczbę miejsc noclegowych, aktualnie obiekt dysponuje 47 pokojami na 96 miejsc. Dobudowano nową część budynku: I piętro 6 pokoi dwuosobowych i 1 jednoosobowy z łazienkami; na parterze sala bankietowa; w podpiwniczeniu basen z jedną niecką basenową oraz z pomieszczeniami towarzyszącymi (w trakcie rozruchu). Obiekt przystosowano dla potrzeb osób niepełnosprawnych, zamontowano windę. Ponadto zakupiono 30 kompletów pościeli i ręczników,
- Ośrodek Wczasowy „Jodełka” w Świętej Katarzynie ul. Kielecka 3 gm. Bodzentyn – uszczelniono i odmalowano dach w budynku pralni,
- Dom Wczasów Dziecięcych „Gołoborze” w Rudkach ul. Górnicza 4 gm. Nowa Słupia – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach oraz wymieniono grzejniki w łazienkach,
- Pensjonat Wczasowo – Lecznicy „Margaretka Świętokrzyska” w Brzezinkach 83 gm. Masłów – pomalowano ściany i sufity w sali gimnastycznej oraz w pomieszczeniu fizykoterapii,
- Ośrodek Wypoczynkowy „Jodłowy Dwór” Huta Szklana 34 gm. Bieliny – zakupiono 350 kompletów pościeli, w 20 pokojach wymieniono wykładziny podłogowe, w sali konferencyjnej odnowiono ściany, wymieniono podłogę oraz zasłony,
- Ośrodek Wypoczynkowy „Uroczysko” w Słopcu Rządowym gm. Daleszyce – w budynku „A” wymieniono gumolity we wszystkich pokojach,
- Zajazd „Mistrz i Małgorzata” Borków 113 gm. Daleszyce – zakupiono 3 materace, 12 kompletów pościeli i 24 ręczniki,
- Zajazd „Pod Srebrną Górą” Chęciny Pl. 2 Czerwca 28 – odnowiono wszystkie pomieszczenia zajazdu (pomalowano, wymieniono tapety), zakupiono ręczniki i pościel,
- Zajazd „Baba Jaga” w Świętej Katarzynie gm. Bodzentyn – zakupiono po 40 kompletów pościeli i ręczników,
- Zespół Domków Letniskowych położonych nad zalewem Chańcza gm. Raków - gruntownie wyremontowano jeden domek, zakupiono lodówki do wszystkich domków,

2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę

W ewidencji tutejszej Inspekcji Sanitarnej znajduje się ogółem 187 zakładów usługowych w tym: 104 fryzjerskie, 48 kosmetycznych, 10 odnowy biologicznej, 3 zakłady tatuażu oraz 22 zakłady, w których świadczona jest łącznie więcej niż jedna usługa. Łącznie w tej grupie obiektów przeprowadzono 25 kontroli w 25 obiektach, podczas których w większości przypadków nie stwierdzono uchybień natury sanitarno - higienicznej. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W 2022r. objęto nadzorem następujące obiekty:

- Salon Fryzjerski Ruda Strawczyńska 125 gm. Strawczyn,
- Zakład Fryzjerski Mniów ul. Kielecka 96,
- Salon Fryzjerski Piekoszów ul. Czarnowska 54/1,
- Salon Fryzjerski Zagnańsk ul. Turystyczna 67,
- Salon Kosmetyczny Czaplów 40 gm. Bieliny,
- Gabinet Kosmetyczny Bodzentyn ul. Licealna 15,
- Gabinet Kosmetyczny Celiny 66 gm. Chmielnik,
- Salon Kosmetyczny Morawica ul. Kielecka 32,
- Gabinet Kosmetyczny Bilcza ul. Czeremchy 12 gm. Morawica,
- Salon Kosmetyczny Strawczynek ul. Nowowiejska 2 gm. Strawczyn,
- Studio Tatuażu Grzymaków ul. Kościelna 5 gm. Mniów.

Zlikwidowano:

- Gabinet Odnowy Biologicznej Bodzentyn, Rynek Górny 28,
- Zakład Fryzjersko – Kosmetyczny Piekoszów ul. Klonowa 20,
- Salon Fryzjersko – Kosmetyczny Piekoszów ul. Częstochowska 64.

Czynności kontrolne w tej grupie obiektów jak w latach poprzednich dotyczyły oceny stanu faktycznego i jego zgodności z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi. Szczególną uwagę zwracano na prawidłowo prowadzone procesy dezynfekcji narzędzi tj. rodzaj środka, roztwór, czas ekspozycji oraz na wiedzę personelu na temat stosowanych środków dezynfekcyjnych. Wymagano przedstawienia dokumentacji potwierdzającej ich zużycie, wielokrotnie zalecano zapoznanie się z kartą charakterystyki używanych preparatów, mając na uwadze zapewnienie bezpiecznych warunków ich stosowania.

2.5 Obiekty komunikacji publicznej – nie dotyczy

2.6 Cmentarze

W ewidencji tut. Inspekcji znajduje się 61 cmentarzy. Przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych w 16 obiektach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych, za wyjątkiem jednego przypadku, gdzie podjęto działania represyjne.

2.7 Domy przedpogrzebowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, znajduje się 10 domów przedpogrzebowych wyposażonych w chłodnie, w tym 1 posiadający salę sekcyjną tj. „Hermes Grupe” Morawica ul. Korneckiego 8. Skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne.

W roku 2022r. objęto nadzorem:

- Dom pogrzebowy Brzeziny gm. Morawica.

2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji tutejszej Inspekcji znajduje się 185 obiektów użyteczności publicznej takich, jak:

19 urzędów miast i gmin, 69 aptek, 2 pralnie, 12 parkingów, 6 skwerów, 2 ośrodki szkoleniowe, 12 obiektów sportowych, 52 obiekty kulturalne (biblioteki, kina, teatry), 10 Komisariatów Policji, 1 Jednostkę Ratownictwa Pożarniczego (w 2021 mylnie wykazano 16 Komisariatów Policji, powinno być 14 Komisariatów Policji i 1 Jednostka Ratownictwa Pożarniczego). Ponadto w ewidencji znajduje się 17 piaskownic.

W roku sprawozdawczym czynności kontrolnym poddano 5 obiektów sportowych, 12 parkingów, 5 obiektów kulturalnych oraz 10 Komisariatów Policji. Przeprowadzono 44 kontrole sanitarne w 35 obiektach.

Kontrole sanitarne powyższych obiektów w większości przypadków nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego, za wyjątkiem:

- Komisariatu Policji w Bodzentynie ul. Piłsudskiego 33.

Wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji do dnia 31.07.2023r.

W 2022 roku w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego poprawiono stan sanitarno-techniczny w następujących obiektach:

- Komisariatu Policji w Daleszycach ul. Sienkiewicza 35,
- Komisariatu Policji w Morawicy ul. Wolności 31,
- Posterunku Policji Nowiny ul. Białe Zagłębie 30,
- Komisariatu Policji w Rakowie ul. Leśna 1.

Toczy się nadal postępowanie administracyjne dotyczące:

- Komisariatu Policji w Strawczynie ul. Sportowa 1 (wykonano część zaleceń).

W 2022r. zlikwidowano:

- Punkt Przyjęć Interesantów Komendy Policji Górno 169,
- Punkt Przyjęć Interesantów Łagów 62,
- Punkt Przyjęć Interesantów Mniów ul. Centralna 9,
- Punkt Przyjęć Interesantów Piekoszków ul. Czarnowska 59.

2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

W tej grupie obiektów znajdowało się: 10 krytych pływalni, 2 odkryte pływalnie, 4 kąpieliska oraz 11 zgłoszonych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Jakość wody w większości przypadków odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Przeprowadzono 47 kontroli sanitarnych, ogółem w ramach nadzoru pobrano 47 próbek fizykochemicznych wody oraz 53 próbki bakteriologiczne (w tym w ramach nadzoru nad pływalniami pobrano 11 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.* z natrysków).

Wydano 14 decyzji administracyjnych (1 o zakazie kąpeli w niecce basenowej, 3 o zakazie kąpeli w kąpielisku, 3 o przydatności wody do kąpeli, 4 o wygaśnięciu, 3 wymierzające opłatę).

Pobór próbek wody z kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli odbywał się zgodnie z zaopiniowanymi harmonogramami wewnętrznymi przedłożonymi przez organizatorów.

Pływalnie

Tutejsza Inspekcja Sanitarna prowadziła nadzór nad systematycznością i udokumentowaniem badań jakości wody na pływalniach, po ich analizie wydano 10 ocen rocznych, woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 1230).

Zdarzył się jednak przypadek, kiedy w badanych próbkach wody pływalni stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w Krytej Pływalni „Koral” Morawica ul. Szkolna 6 (woda z brodzika).

W związku z zaistniałą sytuacją wydano decyzję o zakazie kąpeli do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Po podjęciu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody w zakresie kwestionowanego parametru i stwierdzono wygaśnięcie decyzji o zakazie kąpeli.

W przypadku przekroczeń wartości parametrycznych pozostałych parametrów (azotany, mętność, chloroform, utlenialność z KMNO₄, liczba mikroorganizmów w 36°C po 48h) na bieżąco przekazywano pisemne informacje o pogorszeniu jakości wody basenowej zarządcom, obligując ich do podjęcia działań naprawczych i przedłożenia prawidłowych wyników badań wody basenowej.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych, pobrano 47 próbek fizykochemicznych wody oraz 46 próbek bakteriologicznych (w tym w ramach nadzoru nad pływalniami pobrano 11 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.* z natrysków).

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowe postępowanie w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody, podjęto działania represyjne (nie terminowe przesłanie wyniku analiz próbki wody).

Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli

W 2022r. funkcjonowały 4 kąpieliska w: *Borkowie gm. Daleszyce, Wilkowie gm. Bodzentyn, Morawicy, Strawczynie*. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 7 próbek wody do badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych oraz przeprowadzono 22 kontroli sanitarnych. W trakcie sezonu kąpielowego próbki wody pobierane były przez organizatora. Latem podczas zakwitu sinic w akwenie stwierdzono nieoznakowanie kąpieliska, w związku z tym podjęto działania restrykcyjne.

Wyniki próbek wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego (przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego) z kąpielisk *Wilków gm. Bodzentyn* i *Morawica* wykazały ponadnormatywną zawartość bakterii *Escherichia coli* i enterokoków (*Wilków - Escherichia coli* 1972 NPL/100 ml; *Morawica - Escherichia coli* 1206 NPL/100 ml i enterokoki

1300 jtk/100ml). W związku z zaistniałą sytuacją wydano decyzje o zakazie kąpielii w kąpieliskach do czasu uzyskania wyników badań potwierdzających redukcję liczby bakterii do wartości dopuszczalnej. Ponowne próbki wykazały poprawę jakości wody i wydano decyzje o przydatności wody do kąpielii oraz o wygaśnięciu decyzji o zakazie kąpielii.

W trakcie sezonu w wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej wraz z wizualną oceną wody w kąpielisku *Borków gm. Daleszyce*, stwierdzono zakwit sinic w wodzie (w postaci zielonkawego zabarwienia wody, drobnych zielonych cząsteczek, zielonkawej poświaty i zmętnienia na powierzchni wody). W związku z tą sytuacją wydano decyzje o zakazie kąpielii w kąpieliskach do czasu ustąpienia zakwitu sinic. Po ustąpieniu zakwitu sinic wydano decyzje o przydatności wody do kąpielii stwierdzono oraz wygaśnięciu decyzji o zakazie kąpielii.

Przed sezonem letnim, organizatorzy zgłosili gotowość następujących miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii: *Cedzyna I, II, III (strona zachodnia i wschodnia) gm. Górno, Umer I i II gm. Zagnańsk, a także Andrzejówka I, II, III gm. Chmielnik*.

Zgodnie z wymaganiami próbki wody w ww. miejscach pobierane były przez organizatorów w ramach kontroli wewnętrznej. Przy większości zbiorników zapewniono wypoczywającym różnorodne elementy infrastruktury: boiska sportowe, place zabaw dla dzieci oraz wypożyczalnie kajaków i rowerów wodnych. Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii i kąpieliska posiadały tablice informacyjne z regulaminem zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Przy plażach działały punkty małej gastronomii, wypożyczalnie sprzętu, zapewniono również toalety oraz pojemniki do gromadzenia odpadów stałych usytuowane przy plaży lub w obszarze przyległym. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń. Skontrolowano wszystkie plaże przylegające do ww. miejsc kąpielowych, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości plaż, przeprowadzono 11 kontroli.

Jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17.01.2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2019r. poz. 255).

Wydano 20 ocen jakości wody w kąpieliskach (w tym 16 bieżących i 4 sezonowe) oraz 22 oceny jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii.

3. Wnioski

Ogólny stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej oceniamy jako dobry podobnie jak w latach poprzednich. W większości przypadków kontrole sanitarne kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii, pływalni oraz obiektów związanych z turystyką nie wykazały nieprawidłowości. Obserwujemy systematyczną poprawę stanu sanitarno-technicznego hoteli, miejsc noclegowych, co niewątpliwie ma wpływ na podnoszenie standardów świadczonych przez nie usług. W zakładach świadczących usługi: fryzjerskie, kosmetyczne czy tatuażu stwierdza się prawidłowe prowadzenie procesów dezynfekcji narzędzi i przyborów. Systematycznie wzrasta liczba zakładów, w których stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. W obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowości we wspomnianym zakresie, podjęto działania represyjne i wzmożono nad nimi nadzór sanitarny. W przypadkach stwierdzenia złego stanu sanitarno-technicznego obiektów wydano decyzje administracyjne z terminem realizacji.

Nadal wciąż jest zbyt mała ilość ustępów w gminach, miejscowościach związanych z turystyką, fakt ten zauważalny jest zwłaszcza w sezonie letnim. Problem nadal stanowi także zbyt niski stopień skanalizowania terenów gminnych.

Ponadto w związku z epidemią COVID-19 oraz stanem zagrożenia epidemicznego wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19 w trakcie kontroli zwracano również uwagę na przestrzeganie zaleceń dotyczących reżimu sanitarnego.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Szpitale

Pod nadzorem tutejszej Inspekcji Sanitarnej w powiecie kieleckim znajdują się 3 szpitale:

- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 wraz z Oddziałami Psychiatrycznymi przy ul. Kusocińskiego 59 w Kielcach.
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 gm. Chęciny
- Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3,

oraz

- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Bilczy ul. Osikowa 4 gm. Morawica,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Osinach gm. Pierzchnica,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A,
- Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Chmielnik ul. Kielecka1,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Chęciny ul. Czerwona Góra 10.

Kontrole sanitarne omawianych obiektów głównie dotyczyły pomieszczeń stanowiących ich zaplecze oraz zasad postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi oraz zwłokami. W omawianym zakresie nie stwierdzono uchybień, za wyjątkiem:

- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Bilczy ul. Osikowa 4 gm. Morawica.

W przypadku Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 nadal toczy się postępowanie administracyjne dotyczące stanu sanitarno-technicznego (zabrudzone z odpryskami farby ściany, sufity i podłogi w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych, szatni, pomieszczeniu socjalnym oraz klatki schodowej ciągu komunikacyjnego w pawilonie B).

Natomiast w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym w Bilczy ul. Osikowa 4 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono częściowe wykonanie zarządzeń decyzji odnowiono ściany i sufity w 9 pokojach, wymieniono wszystkie deski sedesowe i kosze na odpady.

Zarządzający ww. obiektami złożyli wnioski o prolongatę terminu wykonania decyzji administracyjnych. W związku z powyższymi wydano 2 decyzje o przedłużeniu terminu (31.12.2022r. i 30.06.2023r.).

Stan sanitarny większości obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem jednego przypadku gdzie podjęto działania represyjne w związku z nieprzestrzeganiem reżimu sanitarnego.

Łącznie przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych (w tym: 8 w szpitalach, 9 w zakładach opiekuńczo-leczniczych i Oddziale Rehabilitacji Ogólnorozwojowej).

1.1 Zapatrzenie w wodę

Zarówno Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 gm. Chęciny oraz Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 posiadają własne ujęcia wody. Informacje na ten temat zamieszczono w rozdziale I pkt 2.5 (inne podmioty zaopatrujące w wodę) oraz w załączonej do tego działu tabeli nr 4.

Obiekty te posiadają również rezerwowe źródła zaopatrzenia w wodę, którymi są:

- dla Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 - wodociąg sieciowy Brzeziny
- dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 - wodociąg sieciowy Chęciny,
- dla Szpitala Powiatowe w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 - wodociąg sieciowy Busko-Zdrój.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę Zakładów Opiekuńczo Leczniczych i Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego są wodociągi (opisane w rozdziale I):

- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Bilczy ul. Osikowa 4 gm. Morawica - wodociąg sieciowy Brzeziny,
  - Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Osinach 54B gm. Pierzchnica - wodociąg sieciowy Pierzchnica,
  - Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A - wodociąg sieciowy Piekoszów,
  - Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A - wodociąg sieciowy Piekoszów,
  - Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Chmielnik ul. Kielecka1 - wodociąg Szpitala Powiatowe w Chmielniku ul. Kielecka 1-3,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Chęciny ul. Czerwona Góra 10 - wodociąg Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10.

1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Poszczególne podmioty lecznicze posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Personel mający kontakt z odpadami na każdym etapie (powstawania, magazynowania i transportu) posiada odpowiednie przeszkolenie w tym zakresie, prowadzi właściwą ich segregację, ma zapewnione środki ochrony osobistej.

Podmioty udzielające całodobowo świadczenia zdrowotne posiadają umowę z firmami zewnętrznymi zajmującymi się odbiorem i unieszkodliwianiem odpadów medycznych.

Postępowanie z odpadami medycznymi oraz stan sanitarno – techniczny pomieszczeń lub miejsc ich magazynowania nie budził zastrzeżeń.

Dane dotyczące postępowania z odpadami medycznymi (pomieszczenia magazynowe, transport i miejsca unieszkodliwiania oraz sposób utylizacji odpadów medycznych) przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela 6 Pomieszczenia magazynowe, transport i miejsca unieszkodliwiania oraz sposób utylizacji odpadów medycznych

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób utylizacji
1	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puszkina 41 42-530 Dąbrowa Górnicza	spalanie
2	Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Belchatów ul. Przemysłowa 7	spalanie
3	Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puszkina 41 42-530 Dąbrowa Górnicza	spalanie
	- Oddział Psychiatryczny ul. Kusocińskiego 59 Kielce	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym			
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Rehabilitacyjny Bilcza ul. Osikowa 4	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Spalmed Robert Karpa ul. Stawowa 3B, 32-210 Książ Wielki	„Raf-Ekologia” Sp. z o.o. ul. Trzecieckiego 14, 38-460 Jedlicze	spalanie
5	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Piekoszów ul. Czarnowska 2A	przenośne urządzenie chłodnicze	zakładu utylizacyjnego	„TPO” Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8, 94-029 Łódź	spalanie
6	Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A	przenośne urządzenie chłodnicze	zakładu utylizacyjnego	„TPO” Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8, 94-029 Łódź	spalanie

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób utylizacji
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Osiny 54 gm. Pierzchnica	przenośne urządzenie chłodnicze	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Gaskar” J. Ceraży-Piątek, P. Piątek ul. Bukowa 31, 26-085 Miedziana Góra	Spalarnia Odpadów Medycznych, ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	Spalanie
8.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka 1	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia (magazyn Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	zakładu utylizacyjnego	Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	spalanie
9.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia (magazyn Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10)	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puszkińska 41 42-530 Dąbrowa Górnicza	spalanie

Odpady komunalne gromadzone były w oznakowanych kontenerach lub pojemnikach z zachowaniem selektywnej zbiórki, nie stwierdzano nieprawidłowości w tym zakresie.

1.3 Gospodarka bielizną szpitalną

Zarówno szpitale, zakłady opiekuńczo – lecznicze jak i zakład pielęgnacyjno – opiekuńcze, w zakresie prania i transportu bielizny korzystają z usług firm zewnętrznych.

Skontrolowane podmioty lecznicze posiadały wydzielone magazyny, magazynki podręczne i miejsca do przetrzymywania bielizny (wyposażone w regały lub szafy). Natomiast bielizna brudna gromadzona była w workach płóciennych lub foliowych umieszczanych na podestach w brudownikach. Jej transport odbywał się przeznaczonymi do tego celu wózkami o zamkniętej przestrzeni ładunkowej.

W zakresie stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń magazynowych, jak również postępowania z bielizną nie stwierdzono nieprawidłowości.

Miejsca prania bielizny przedstawiono w tabeli nr 7.

Tabela 7 Miejsca prania bielizny

Lp.	Nazwa	Miejsce prania bielizny (wg oświadczenia)
1	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny	CitoNet-Kraków Sp. z o. o. ul. Gromadzka 52, 30-719 Kraków
2	Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	Własna pralnia

Lp.	Nazwa	Miejsce prania bielizny (wg oświadczenia)
3	Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy, ul. Spacerowa 5 - Oddział Psychiatryczny ul. Kusocińskiego 59 Kielce	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Rehabilitacyjny Bilcza ul. Osikowa 4	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków
5	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Piekoszków ul. Czarnowska 2A	Spółdzielnia Pracy Usługowo-Handlowa "UNIPRAL" ul. Górna 9, 25-415 Kielce
6	Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A	Spółdzielnia Pracy Usługowo-Handlowa "UNIPRAL" ul. Górna 9, 25-415 Kielce
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Osiny 54B gm. Pierzchnica	Własna pralnia
8	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka1	Pralnia Szpitala Powiatowe w Chmielniku ul. Kielecka 1-3
9	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10	CitoNet-Kraków Sp. z o. o. ul. Gromadzka 52, 30-719 Kraków

1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych

Prosektorium, stanowiące integralną część szpitala posiada Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 (1 sala sekcyjna, 2 komory chłodnicze na 4 miejsca).

W przypadku zgonu zwłoki umieszcza się w przystosowanych do tego celu pomieszczeniach pro–morte na okres 2h, po czym ciało przewożone jest specjalistycznym środkiem transportu do chłodni przyszpitalnej.

W Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 zwłoki przetrzymywane są w pomieszczeniach pro–morte przez okres 2h, następnie przewożone są do domu przedpogrzebowego „Hermes Grupe” Morawica ul. Korneckiego 8.

Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 zwłoki przetrzymywane są w pomieszczeniach pro–morte przez okres 2h, następnie przewożone są do domu przedpogrzebowego Danuta Zwolska Zakład Pogrzebowy Zwolsky Chmielnik ul. Targowa 12 lub Jolanta Walkiewicz Usługi Pogrzebowe Chmielnik ul. Wolności 1 (szpital posiada umowy).

Z zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno - opiekuńczego zwłoki odbierają zakłady pogrzebowe wskazane przez rodzinę zmarłego. Odbywa się to zgodnie z opracowanymi procedurami wewnętrznymi.

2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria – nie dotyczy

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdują się 106 podmiotów leczniczych (w tym 49 realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne i 57 praktyki zawodowe).

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty lecznicze korzystają z wody z sieci wodociągów posiadających wodę o dobrej jakości. W sytuacjach pogorszenia jakości wody do spożycia, administratorzy wodociągu podejmowali działania naprawcze, w wyniku których zapewniona została woda o dobrej jakości.

3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

We wszystkich podmiotach, w których świadczone są usługi lecznicze prowadzona jest segregacja odpadów z podziałem na odpady medyczne oraz odpady komunalne. Odpady medyczne gromadzone są do worków foliowych (w zależności od ich rodzaju) o odpowiedniej kolorystyce, natomiast przedmioty o ostrych końcach do twardych plastikowych pojemników bez możliwości ich otwarcia. Po napełnieniu do 2/3 objętości umieszczane są w kartonach zbiorczych oznaczonych etykietą zawierającą niezbędne dane lub piktogramem. Docelowo trafiają do wydzielonego miejsca, wyposażonego w urządzenia chłodnicze do czasu zabrania ich do utylizacji. Personel mający kontakt z odpadami posiada przeszkolenie w tym zakresie i wyposażony jest w środki ochrony osobistej, a postępowanie z ww. odpadami jest zgodne z opracowanymi przez podmioty lecznicze procedurami. Transport zapewniają firmy specjalizujące się w tym zakresie, z którymi podmioty mają zawarte umowy.

3.3 Gospodarka bielizną

Podmioty lecznicze posiadają opracowane instrukcje i procedury dotyczące gospodarki bielizną, zgodnie z którymi przetrzymywana jest prawidłowo w magazynkach na regałach lub w przeznaczonych do tego celu szafach. Bielizna brudna składowana jest w workach płóciennych lub plastikowych koszach w zorganizowanych brudownikach.

Wszystkie placówki korzystają z usług pralniczych świadczonych przez firmy zewnętrzne, które również zapewniają ich transport docelowy (w przypadku bielizny wielokrotnego użytku), stosowanej w niewielkich ilościach. Większość podmiotów używa bielizny jednorazowego użytku. Wszystkie obiekty posiadają opracowane procedury postępowania z bielizną szpitalną.

Wykaz decyzji administracyjnych, wydanych w 2022r. przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8 Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2022r.

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1	Wodociąg Belno gm. Bieliny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
2	Wodociąg Bieliny z sieci wewnętrznej Firmy Wyrób i Sprzedaż Wędlin Halina Kowalczyk ul. Kielecka 153	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia, z sieci wewnętrznej Firmy Wyrób i Sprzedaż Wędlin Halina Kowalczyk ul. Kielecka 153, w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
3	Wodociąg Chęciny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
4	Wodociąg Łukowa gm. Chęciny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
5	Wodociąg Starochęciny gm. Chęciny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
6	Wodociąg Starochęciny gm. Chęciny	przekroczenia dopuszczalnej wartości azotanów w wodzie	warunkowa przydatność do dnia 04.12.2023r. - przez okres 30 dni (wykonano)
7	Wodociąg Łukowa z sieci wewnętrznej Muzeum Wsi Kieleckiej Parku Etnograficznego w Tokarni 303 gm. Chęciny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
8	Wodociąg Kopalni „Józefka” Sp. z o.o. Górno 1	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
9	Wodociąg Lechówek gm. Łągow	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
10	Wodociąg Płucki gm. Łągow	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
11	Wodociąg Mniów - Raszówka	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
12	Wodociąg Serbinów gm. Mniów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby enterokoków	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
13	Wodociąg Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii Morawica ul. Spacerowa 5	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
14	Wodociąg Lesica gm. Piekoszów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli, <i>Escherichia coli</i> oraz enterokoków	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
15	Wodociąg Lesica gm. Piekoszów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
16	Wodociąg DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny Zakładu Górniczego Kowala Studnia nr 315 gm. Nowiny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
17	Wodociąg Oblęgorek gm. Strawczyn	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
18	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 Chęciny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne sieci wody ciepłej ponadnormatywną ilością bakterii <i>Legionella sp.</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
19	Kryta Pływalnia „Koral” Morawica ul. Szkolna 6	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z basenu rekreacyjnego bakterią <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
20	Kąpielisko Wilków gm. Bodzentyn	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w kąpielisku bakterią <i>Escherichia coli</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
21	Kąpielisko Borków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w kąpielisku – zakwit sinic	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
22	Kąpielisko Morawica	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w kąpielisku bakterią <i>Escherichia coli</i> oraz enterokoków	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
23	Komisariat Policji w Bodzentynie ul. Piłsudskiego 3	ściany i sufity z odpryskami tynku i farby w pokojach nr 13 i nr 15 funkcjonariuszy prewencji, w korytarzu oraz na klatce schodowej	31.07.2023r.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Tabela 9 Liczba obiektów objętych nadzorem w 2022r. według rodzaju prowadzonej działalności w porównaniu z 2021r.

Rodzaj obiektów	Liczba nadzorowanych obiektów		Różnica
	2022	2021	
Obiekty produkcji żywności	812	1375	-563
Obiekty obrotu żywnością	986	1076	-90
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	275	248	+27
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	201	192	+9
Wytwornie przedmiotów użytku	3	3	0
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	11	9	+2
Razem	2288	2903	-616

Spśród 2288 obiektów znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i P.U. skontrolowano 285 obiektów.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie 368 kontroli (w tym 30 kontroli środków transportu),
- wydano 921 decyzji administracyjnych tj.: 561 decyzji wykreślających z rejestru, 137 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 43 środków transportu żywności), 129 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 36 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 16 decyzji uchylających, 14 decyzji z zarządzeniami, 13 decyzji przedłużające warunkowe zatwierdzenie zakładów, 5 decyzji o zmianie decyzji, 5 decyzji przedłużających terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 4 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne - dotyczące zatwierdzenia (po wniosku),
- oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 114 zakładów, tj. 40,1% obiektów skontrolowanych,
- pobrano do badania laboratoryjnego 69 próbek, nie kwestionowane,
- skierowano 8 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Tabela 10 Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2022r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022r.
Obiekty produkcji żywności	52
Obiekty obrotu żywnością	29
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	16
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	17
Razem	114

W 2022r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 114 obiekty.

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

1. Obiekty produkcji żywności

Tabela 11 Liczba obiektów produkcji żywności, ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2022r

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022r.
Wytwórnice lodów	3
Automaty do lodów	1
Piekarnie	5
Ciastkarnie	2
Przetwórnice owocowo – warzywne	2
Zakłady garmazeryjne	2
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1
Producenci pierwotni	27
Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	1
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	2
Producenci pierwotni, RHD, dostawcy bezpośredni	1
Producenci żywności w warunkach domowych	1
Inne wytwórnice	4
Razem	52

W 2022r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 52 obiekty.

W 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 812 obiektów. Skontrolowano 67 zakładów produkcji żywności, w których przeprowadzono ogółem 79 kontroli (w tym 1 kontrolę środka transportu przy zakładzie).

Wydano 594 decyzje administracyjne tj.: 551 decyzji wykreślających z rejestru, 13 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 9 decyzji zatwierdzających środki transportu przy zakładach), 13 decyzji uchylających, 6 decyzji z zarządzeniami, 5 decyzji umarzających postępowanie dot. decyzji z zarządzeniami, 5 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie zakładu.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W zakładach produkcji żywności w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 18 próbek żywności – niekwestionowane.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 6 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 5 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 5 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 3 zakładach;
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie

technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 3 zakładach;

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 2 zakładach;
- kontrola surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie – w 2 zakładach;
- śledzenie produktu (Traceability) – w 2 zakładach;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 1 zakładzie;
- znakowanie – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- opracowania, wdrożenia i przestrzegania procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego: sufitów, ścian, wyposażenia zakładu.

2. Obiekty obrotu żywnością

Tabela 12 Liczba obiektów obrotu żywnością ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2022r

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022r.
Sklepy spożywcze	27
Kiosk	1
Magazyny hurtowe	1
Razem	29

W 2022r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 29 obiektów.

W 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 986 obiektów (w tym 151 środków transportu). Skontrolowano 107 zakładów obrotu żywnością, w których przeprowadzono 129 kontroli (w tym 26 środków transportu).

Wydano 222 decyzje administracyjne tj.: 120 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 71 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 30 środków transportu do przewozu żywności), 8 decyzji wykreślających z rejestru, 5 decyzji administracyjnych z zarządzeniami, 5 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 4 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności, 4 decyzje zmieniające, 3 decyzje uchylające, 2 decyzje przedłużające warunkowe zatwierdzenie zakładu.

W obiektach obrotu żywnością do badań laboratoryjnych pobrano 51 próbek – próbki nie były kwestionowane. Skierowano 3 wnioski o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 7 zakładach;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 6 zakładach;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 5 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 4 zakładach;

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 3 zakładach;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 3 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 2 zakładach;
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 2 zakładach;
- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach;
- śledzenie produktu (Traceability) – w 2 zakładach;
- znakowanie – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 18 zakładach;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 17 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie;
- kontrola surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie – w 1 zakładzie;
- śledzenie produktu (Traceability) – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- opracowania i wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego

Tabela 13 Liczba obiektów żywienia zbiorowego otwartego ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2022r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022r.
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	14
Zakłady Małej Gastronomii	2
Razem	16

W 2022r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 16 obiektów.

W 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 275 obiektów. Skontrolowano 63 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w których przeprowadzono 95 kontrole (w tym 3 kontrole środków transportu przy zakładach).

Wydano 75 decyzji administracyjnych tj.: 35 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 3 decyzje zatwierdzające środki transportu przy zakładach), 21 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 8 decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie zakładu, 6 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 2 decyzje wykreślające z rejestru, 1 decyzja administracyjna z zarządzeniami, 1 decyzję o zmianie decyzji, 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne - dotyczące zatwierdzenia (po wniosku).

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 4 zakładach;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 2 zakładach;
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 2 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie.

W 2022r. wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą:

- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu kuchni;
- prawidłowo opracowania i wdrożenia procedury opartych na podstawie zasad HACCP.

4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego

Tabela 14 Liczba ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022r.
Stołówki w szpitalach	1
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	3
Stołówki w żłobkach	4
Stołówki szkolne	6
Stołówki w bursach i internatach	1
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1
Zakłady usług cateringowych	1
Razem	17

W 2022r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 17 obiektów.

W 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 201 obiektów. Skontrolowano 48 zakładów żywienia zamkniętego, w których przeprowadzono 65 kontrole.

Wydano 30 decyzji administracyjnych tj.: 18 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 1 decyzję zatwierdzającą środek transportu przy zakładzie), 5 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 3 decyzje wygaszające i wykreślające zakłady z rejestru, 2 decyzje przedłużająca warunkowe zatwierdzenie zakładu, 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami.

Skierowano 4 wnioski o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4.1 Bufety przy zakładach pracy

Na terenie powiatu znajdują się 2 bufety przy zakładach pracy. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 4 kontrole. Wydano 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie zakładu. Zatwierdzono 1 bufet.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4.2 Stołówki w domach wczasowych

Na terenie powiatu znajduje się 1 stołówka w domu wczasowym. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę.

4.3 Bloki żywienia w szpitalach

Na terenie powiatu znajdują się 3 bloki żywienia w szpitalach. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.4 Bloki żywienia w domach opieki społecznej

Na terenie powiatu znajduje się 11 bloków w domach opieki społecznej. Skontrolowano 5 zakładów, w których przeprowadzono 5 kontrole, w tym 3 z arkuszem oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.5 Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

Na terenie powiatu znajduje się 8 stołówek w żłobkach. Skontrolowano 5 zakładów, w których przeprowadzono 6 kontrole, w tym 4 kontrole z arkuszem oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydano 4 decyzje administracyjne tj.: 3 decyzje zatwierdzające zakłady bezwarunkowo, 1 decyzję wygaszającą i wykreślającą zakład z rejestru.

4.6 Stołówki szkolne

Na terenie powiatu znajduje się 100 stołówek szkolnych. Skontrolowano 14 zakładów, w którym przeprowadzono 19 kontrole, w tym 6 kontrole sanitarnych z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Skierowano 2 wnioski o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Wydano 4 decyzje administracyjnych tj.: 1 decyzję administracyjną z zarządzeniami, 3 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady.

Zatwierdzono 2 zakłady.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 3 zakładach;
- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 3 zakładach;
- znakowanie – w 3 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie;
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

Wydano 1 decyzję administracyjną z zarządzeniami dotyczącymi:

- zapewnienia prawidłowo zorganizowane i właściwie usytuowanego stanowiska do mycia, dezynfekcji i osuszania płaszczy zewnętrznych termosów;
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego szafek na odzież osobistą i roboczą pracowników;
- opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP.

4.7 Stołówki w bursach i internatach

Na terenie powiatu znajdują się 2 stołówki w internacie. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4.8 Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach

Na terenie powiatu znajdowały się 4 typowe ośrodki kolonijne. Skontrolowano 3 zakłady. Przeprowadzono 7 kontroli, w tym 3 kontrole w trakcie wypoczynku (obozy, schronisko).

Ponadto w 2022r. podczas trwania wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży nadzorowano 9 zakładów, w tym: 4 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, 5 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 9 kontroli. W/w kontrole uwzględniono również przy opisie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego.

4.9 Przedszkola

Na terenie powiatu znajduje się 35 stołówek w przedszkolach. Skontrolowano 5 zakładów, w których przeprowadzono 7 kontroli. Wydano 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo zakład.

Zatwierdzono 5 zakładów

4.10 Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

Pod nadzorem znajduje się 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 kontrolę z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 1 zakładzie;
- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

Wydano 1 decyzję administracyjną z zarządzeniami dotyczącymi:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego sufitu: w kuchni właściwej oraz na klatce schodowej;
- zapewnienia prawidłowego oddzielenie zmywalni naczyń stołowych od kuchni właściwej;
- prawidłowego opracowania, wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad HACCP.

4.11 Inne zakłady żywienia

Na terenie powiatu znajduje się 28 innych zakładów żywienia. Skontrolowano 7 zakładów, w których przeprowadzono 7 kontroli.

Zatwierdzono 4 zakłady.

4.12 Zakłady usług cateringowych

Na terenie powiatu znajdują się 6 zakładów usług cateringowych. Skontrolowano 4 zakłady, w których przeprowadzono 5 kontroli, w tym 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydano 5 decyzji administracyjnych tj.: 3 decyzje zatwierdzające bezwarunkowo (w tym 1 decyzję zatwierdzającą środek transportu przy zakładzie), 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo zakład, 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie zakładu.

5. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach posiadał w swojej ewidencji 3 zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli.

6. Miejsca obrotu przedmiotami użytku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach w 2022r. posiadał w rejestrze zakładów 11 miejsc obrotu przedmiotami użytku, w tym: 2 hurtownie i 9 sklepów. Nie kontrolowane.

7. Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2022r.

W 2022r. przeprowadzono:

- 2 kontrole sanitarne tematyczne w zakresie oceny jakości zdrowotnej 2 partii środków spożywczych tj. szczypiorku liofilizowanego wywożonych/eksportowanych do krajów trzecich tj. Turcji,
- 5 kontroli sanitarnych tematycznych w zakresie oceny materiału i wyrobu do kontaktu z żywnością tj. formy silikonowe do lodów importowane z Chin.

Na podstawie wyników z przeprowadzonych czynności wydana została ocena o środkach spożywczych importowanych/eksportowanych tj. 7 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę.

8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF

W 2022r. w związku z niżej wymienionymi powiadomieniami prowadzono korespondencję telefoniczną i/lub e-mail, listowną, dot.:

1. pisma GIS nr BŻ.RA.420.28.2022 z dnia 18.01.2022 r. w sprawie wycofania przez Bakalland S.A. niektórych partii batonów marki Vitarella, BA! i YEMGO ze względu na zanieczyszczenie surowca wykorzystanego do ich produkcji fragmentami szkła. Powiadomienie alarmowe LPWIS nr 1.2022,
2. powiadomienia alarmowego SCP Belgii nr 2022.0153 w sprawie migracji melaminy na poziomie 2,92 mg/kg z kubków plastikowych marki Lässig, numer partii 1310055329, pochodzących z Hongkongu,
3. powiadomienia alarmowego Głównego Lekarza Weterynarii z dnia 18.01.2022 r., nr 0407/02/2022 w sprawie wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w świeżym mięsie drobiowym, nr partii: 021201, ostatni termin przydatności do spożycia 21.01.2021, producent: Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „NOWOŚĆ”, Jezuitska Struga 16, 88 – 111 Rojewo,
4. powiadomienia alarmowego nr 2022.0606 (iRASFF 529646) przekazanego przez Pojedynczy Punkt Kontaktowy Francji w sprawie stwierdzenia tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg w sproszkowanym produkcie pn. Garcinia Cambogia Extract, numer partii: NACOP/GCD – 03/20 – 21, najlepiej spożyć przed: 30/06/2024, pochodzącym z Indii (BŻ.RA.420.69.2022),
5. powiadomienia alarmowego nr 2022.0606 (iRASFF 529646) w sprawie stwierdzenia tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg, w sproszkowanym produkcie pn. Garcinia Cambogia Extract, numer partii: NACOP/GCD– 03/20–21, najlepiej spożyć przed: 30/06/2024, pochodzącym z Indii. produkt pn. „Apteo Herbatka dla odchudzających się”,
6. powiadomienia alarmowego 2022.8 dot. stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA) z wyrobu wykonanego z tworzywa sztucznego, przeznaczonego do kontaktu żywnością pn. Łyżka szumówka Altom Design, nr partii: KZ/20/643, oznaczonego kodem kreskowym: 5904252305287,
7. powiadomienia alarmowego nr 2022.026 z dnia 24.03.2022 r. dot. stwierdzenia obecności ciała obcego pochodzenia nieorganicznego w produkcie pn. ALMOND BUTTER pasta Migdałowa Planta, 180 g, kod kreskowy 5902283002182, nr partii: KPM 180g/2021 10 06, data minimalnej trwałości 04.2023,
8. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Siedlicach w sprawie wykrycia obecności Salmonella Typhimurium w 5 z 5 przebadanych próbek w produkcie pn.: filet z piersi indyka świeży, nr partii 220326504, termin przydatności do spożycia 11.04.2022r. wyprodukowanego przez Zakład Drobiarski w Stasinie Sp. z o.o., Stasin 13, 08–107 Paprotnia WNI 14263902,
9. powiadomienia alarmowego nr 2022.1799, w sprawie międzynarodowego ogniska Salmonella Typhimurium związanego ze spożyciem produktów marki Kinder wyprodukowanych przez zakład Ferrero w Belgii (BŻ.RA.420.254.2022.1) (<https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/539969>),
10. powiadomienia alarmowego 2022.3 dot. stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych 4,4'-diaminodifenylometanu (wartość średnia: >0,03±0,0035 mg/kg) oraz sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych z wykluczeniem 1,3-fenylendiaminy, 4,4'-diaminodifenylometanu, 3,3'-difenylbenzydiny, 4,4'-oksydianiliny

(0,013 ± 0,0021 mg/kg) z wyrobu przeznaczonego do kontaktu żywnością pn. Łopatka kuchenna ażurowa nylonowa, numer partii: 111.21.05.21, oznaczonego kodem kreskowym: 5205746135183, pochodzącym z Chin,

11. powiadomienia alarmowego nr 2022.2 z dnia 13.05.2022 Świątokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora dotyczące środka spożywczego pn. „Mięso mielone z fileta z piersi kurczaka”, producent: Animex Kutno Sp. z o. o., ul. T. Chałubińskiego 8, 00 – 613 Warszawa, Oddział K2 w Kutnie, ul. Południowa 4, 99 – 300 Kutno, Polska (PL 10024001 WE), numer partii: 2261007339, termin przydatności do spożycia 13.05.2022r.,
12. powiadomienia alarmowego 2022.23 przekazanego przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie nieprawidłowego oznakowania w języku polskim środka spożywczego pn. „Orion – Lentilky czekoladowe drażetki 130 g” dystrybuowanego przez „BOS” Bogumił Saniewski, Józefów, ul. Poziomkowa 50, 05–119 Legionowo,
13. powiadomienia alarmowego w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji 4,4’ diaminodifenylometanu (4,4’ MDA), aniliny oraz sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobie pn.: Szczypce uniwersalne 23 cm Ambition, numer partii: 372366AS, Kod kreskowy: 5904134966834, Producent: DAJAR Sp. z o. o., ul. Poławska 6, 75-072 Koszalin,
14. powiadomienia alarmowego Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.05.2022 nr 2022.20 w sprawie wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w 1 z 5 próbek produktu pn. Proszek z całych jaj 100 %, numer partii: L1797, data produkcji: 18.12.2021, termin przydatności do spożycia: 18 miesięcy od daty produkcji, kraj pochodzenia: Bułgaria (BŻ.RA.420.416.2022),
15. powiadomienia uzupełniającego nr 2022.3697–fup4 zgłoszonego przez SCP Niderlandów, przekazany z Głównego Inspektora Sanitarnego za pośrednictwem platformy iRASFF w sprawie stwierdzenia niezadeklarowanej obecności alergenu – jaj w produkcie pn. Herbalife Protein bar Vanilla–almond, numer partii: G221666A, data minimalnej trwałości: 23/09/2022, nazwa dystrybutora: Herbalife International Luxembourg S.a.R.L. pochodzącym z Malty,
16. uzupełniającego powiadomienia alarmowego nr 2022.2286–fup76 zgłoszonym przez SCP Niemiec oraz pismem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 06.07.2022 r., znak: ŁPWIS.NSHZ.9220.141.2022.MB dot. wykrycia białka orzeszków ziemnych w płynnej lecytynie sojowej stanowiącej dodatek do żywności, oznakowanej nr serii: 012–01– 21–0180, dystrybuowanej przez firmę Lecio GmbH, którą firma Polpharma S.A., ul. Wojska Polskiego 73, 98–200 Sieradz użyła do produkcji suplementów diety pn. Ekstrakt z Żurawiny z witaminą C (seria: 010122), Żurawit 60 kapsułek (seria: 010122), Żurawit 100 kapsułek (seria: 010122),
17. powiadomienia alarmowego 2022.15 z dnia 7.07.2022 zgłoszonego przez Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu (1,5 ± 0,4 mg/dm²) w produkcie pn. Talerz ceramiczny okrągły 19 cm, dekorowany w dwie żyrafy – Ambition Junior, nr partii 281799BB, kod EAN 5904134571472,
18. powiadomienia alarmowego nr 2022.3840 (iRASFF 558152) SCP Niemiec dotyczące stwierdzenia alkaloidów tropanowych (7,15 µg/kg atropiny i 3,08 µg/kg skopolaminy, suma 10,23 ± 4,41 µg/kg) w chipsach kukurydzianych pn.: "Bio Alnatura Mains Chips", 125g, produkcji niemieckiej firmy Alnatura Produktions– und Handels GmbH, nr partii 09–08.2022–17.08.2022,
19. powiadomienia alarmowego nr 2022.4027 w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP tlenu etylenu w ekstrakcie waniliowym pochodzącym z Madagaskaru, wykorzystanym do produkcji lodów waniliowych, Häagen – Dazs, Francja (BŻ.RA.420.577.2022),
20. powiadomienia alarmowego Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie nr 2022.04 w sprawie przekroczenia NDP ochratoksyny A (OTA) w produkcie pn. rodzynki Malayes B, nr partii: 1 – 2185, kraj pochodzenia: Indie, importer: ROS – SWEET Sp. z o. o., ul. Przemysłowa 2, 37–100 Łańcut.
21. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku–Kamiennej w sprawie wykrycia obecności Salmonella enteritidis w mięsie drobiowym (noga z kurczaka bez kości) wyprodukowanego przez Olikorn–Drób Karczewscy sp. j. Łominy 23a, 97–225 Ujazd WNI 10160502. użytego do produkcji produktu kebab drobiowy o numerze partii 090/2022,
22. powiadomienia alarmowego Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. stwierdzenia obecności szkła w produkcie pn. Lubelska Cytrynowka 28 % o pojemności 100 ml, nr partii od L19922010915 do L19922011000, wytworzonym w zakładzie produkcji alkoholi ul. Spółdzielcza 6, 20–402 Lublin,
23. powiadomienia alarmowego Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 17.08.2022 r., nr 2022.43 w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu (średnia zawartość ołowiu w badanej próbce – 738,5 mg/l) i kadmu (średnia zawartość kadmu w badanej próbce – 58,2 mg/l)

- w produkcji pn. Szklanka „Jungle Summer” 250 ml, identyfikacja partii – DNP308, kod EAN: 41247001011000000200, wyprodukowanym w Chinach (BŻ.RA.420.715.2022),
24. powiadomienia uzupełniającego do powiadomienia alarmowego nr 2022.16 zgłoszonego przez Pomorskiego PWIS w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A ($29,31 \pm 8,79 \mu\text{g/kg}$) w próbce produktu pn. Rodzynki sultañskie: masa netto: 400g, najlepiej spożyć przed końcem: 04.2023, nr partii: 12:53 10J1 0002364752, kraj pochodzenia: Turcja (pismo GIS nr BŻ.RA.420.639.2022, z dnia 01.08.2022r.),
  25. powiadomienia alarmowego nr 16.2022 z dnia 23.08.2022 r. zgłoszone przez Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego inspektora Sanitarnego, w związku ze stwierdzeniem przekroczenia NDP dla kadmu (na poziomie $0,142 \text{ mg/kg} \pm 0,028$) w produkcie mrożonym „Marchewka Mini Hortex”, nr partii LS1C1130622, data minimalnej trwałości: 06.2024,
  26. powiadomienia alarmowego Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.09.2022 r., nr 2022.25 w sprawie przekroczenia limitu migracji specyficznej (SML) formaldehydu w produkcie pn.: „Talerz z melaminy, kolor niebieski”, numer partii: 034914, producent – AM/63 P.O BOX 37211, 1030 AE AMSTERDAM, THE NETHERLANDS (BŻ.RA.420.835.2022),
  27. powiadomienia alarmowego w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A (OTA) w produkcie pn.: Mąka kukurydziana BIO, numer partii: 604–120812, data minimalnej trwałości: 31.12.2022, producent: Bio Planet S. A., Wilkowa Wieś 7, 05–084 Leszno,
  28. powiadomienia alarmowego RASFF 2022.5774 wygenerowanego przez punkt kontaktowy w Finlandii, w sprawie wykrycia Salmonella Enteritidis w mrożonym filecie kaczki marki Drosed, kod kreskowy 5903840244199, data produkcji: 11.08.2022, numer partii: P–844, data przydatności 31.08.2025 wyprodukowanej przez podmiot Drop SA, Ostrzeszów, Wrocławska 7, 63–600 Kępno,
  29. powiadomienia alarmowego nr 2022.0118 z dnia 24.10.2022r. przekazanego przez Śląskiego PWIS w sprawie wykrycia niedeklarowanego alergenu – glutenu na poziomie $53,9 \text{ mg/kg}$ w produkcie oznaczonym jako bezglutenowy pn. Chipsy kukurydziane solone, nr partii 147.7, data minimalnej trwałości 14.08.2023. Produkt wyprodukowany przez podmiot Sonko Sp. z o.o. Ryżowa 1 Bielany Wrocławskie, 55–040 Kobierzyce,
  30. powiadomienia alarmowego 2022.0116 z dnia 24.10.2022 w sprawie stwierdzenia zawartości glutenu na poziomie $37,5 \text{ mg/kg}$ w produkcie pn.: Bezglutenowy pasztet z królika, nr partii/ termin przydatności do spożycia 17.11.2022, Producent Przedsiębiorstwo Handlowo–Produkcyjne „Tradycyjne Jadło” Beata Lis, ul. Górki 12, 63–000 Środa Wielkopolska, Masarnia Pomarzanowice, 62–010 Pobiedziska, WNI 30214002,
  31. powiadomienia alarmowego nr 2022.26 z dnia 03.11.2022r. zgłoszonego przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy w sprawie stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych: 2,4–toluenediaminy oraz 4,4’–diaminodifenylometanu w produkcie pn.: Szczypce do steku, 29 cm, nr artykułu: 40197.4, producent: FACKELMANN GmbH+ Co. KG, Sebastian–Fackelmann – Str. 6, 91217 Hersbruck, importer: Fackelmann Polska Sp. z o.o., Tomice, ul. Europejska 13, 05–532 Baniocha, pochodzącym z Niemiec,
  32. powiadomienia alarmowego nr 2022.23 z dnia 28.10.2022 r. zgłoszonego przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy w sprawie stwierdzenia migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z produktu pn.: Szczypce wielofunkcyjne nr artykułu: 230118-4, EAN 5903002301180, producent: FACKELMANN GmbH+ Co. KG, Sebastian – Fackelmann – Str. 6, 91217 Hersbruck, importer: Fackelmann Polska Sp. z o.o., Tomice, ul. Europejska 13,
  33. powiadomienia alarmowego systemu RASFF Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.10.2022r., nr 2022.58 dotyczącego zestawu szklanek świątecznych ELOY Christmas Glasses 2pcs z kodem kreskowym 5904292755363, wyprodukowanego w Chinach przez Ningbo World Union Imp. & Exp. Co. LTD., importowanego przez OTO Sebastian Maruczyński 81–877 Sopot, ul. Smolna 1A i dystrybuowanego przez sieć ROSSMANN SDP Sp. z o.o. 91–222 Łódź, ul. Św. Teresy 109, zakwestionowanego ze względu na stwierdzone przekroczenie migracji ołowiu i kadmu (BŻ.RA.420.994.2022),
  34. powiadomienia alarmowego Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 21.11.2022 r., nr 2022/65 w sprawie wykrycia obecności Salmonella spp. w 1 z 5 badanych próbek produktu pn. Sezam łuszczony, numer partii: REE/UT/133/21, data minimalnej trwałości: 09.2023, pochodzącego z Pakistanu (BŻ.RA.420.1087.2022),
  35. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – tlenku fenbutacyny w produkcie pn.: "Pomidor, klasa I nr partii: 419–12068–02–22, kraj pochodzenia: Turcja SEIIa.9011/5.12.2022,
  36. powiadomienia alarmowego nr 2022.12 z dnia 25.11.2022 r. w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych kwasów tłuszczowych wyrażonych jako

- glicyd (>10000 µg/kg) w produkcie pn. Suplement diety Dr. Max Omega 3 Premium, 90 kapsulek, masa netto 55 g, numer partii produkcyjnej: 093321, data minimalnej trwałości: 08.2024, pochodzącym z Czech,
37. powiadomienia alarmowego Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2022.18 z dnia 12.12.2022r., w sprawie stwierdzenia ciała obcego niespecyficznego dla środka spożywczego pn. „Herbatka owocowa z ekstraktem z owoców” po 8 miesiącu, 200g, Humana, data minimalnej trwałości: BBD: 29.11.2023, data produkcji PD: 29.11.2021 20:16, nr partii: 73033 C56 (BŻ.RA.420.1170.2022),
  38. powiadomienia alarmowego Głównego Lekarza Weterynarii nr 2413.2.2022 w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu substancji farmakologicznie czynnej – tylnikozyny w mięsie indyczym, producent: INDYKŚLĄSK Sp. z o. o., Wolności 21, 42–627 Wieszowa (BŻ.RA.420.1162.2022.1),
  39. powiadomienia informacyjnego z dnia 16.12.2021r., znak: 2021.18. w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu pn. linuron (0,035 ± 0,018 mg/kg) w środku spożywczym – Pietruszka korzeń, identyfikacja partii: 09.11.2021 r. (data dostawy), kraj pochodzenia Polska, producent: Gospodarstwo Rolne Anna Grzelak, Sługi nr 12, 99–122 Góra Św. Małgorzaty (BŻ.RA.420.1232.2021),
  40. powiadomienia informacyjnego Głównego Lekarza Weterynarii nr 1203/009/2021 w sprawie stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Enteritidis oraz Salmonella Infantis w próbkach elementów porozbiorowych drobiowych – skrzydełka z kurczaka luz, pobranych urzędowo w dniu 13.12.2021r. w podmiocie Ubojnia Drobiu KOKO Mateusz Kozyra, ul. Witosa 4, 32 – 540 Dulowa, WNI 12033904 (BŻ.RA.420.1272.2021.1),
  41. powiadomienia informacyjnego Głównego Lekarza Weterynarii nr 1016/3/2022 w sprawie wykrycia pałeczek Salmonella Enteritidis w jednej z pięciu próbek skórek z szyj kurcząt pobranych w dniu 21.01.2022 r. w ramach weryfikacji urzędowej badań właścicielskich w zakładzie Roldrob S.A. ul. Warszawska 168/172, 97–200 Tomaszów Mazowiecki, WNI 10160501 (BŻ.RA.420.62.2022),
  42. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań SCP Niemiec nr 2022.0568 (iRASSF 530781) w sprawie wycofania szklanek utrzymujących temperaturę marki Home Creation oraz marki Crofton Chef’s Collection, pochodzących z Niemiec ze względu na zgłoszone przypadki pęknięć szkła (BŻ.RA.420.86.2022.),
  43. powiadomienia informacyjnego, w celu zwrócenia uwagi nr 2021.6857 w sprawie zestawów naczyń dla dzieci marki EKOBO wykonanych z tworzywa sztucznego z dodatkiem włókna bambusa, który stanowi niedozwolony dodatek do materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
  44. powiadomienia informacyjnego Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2022.1 z dnia 25.02.2022 w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości środka ochrony roślin chlorpiryfosu metylowego (0,047+/-0,024 mg/kg) w produkcie pn. papryka czerwona, nr partii 0402, 0602, 0702, 0902, pochodzącym z Turcji (BŻ.RA.420.133.2022),
  45. powiadomień informacyjnych SCP Łotwy: 2022.1718 (<https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/538977>), 2022.1711 (iRASFF 538895) oraz 2022.1715 (iRASFF 539022) w sprawie wykrycia obecności Salmonella Infantis w produktach pn. chicken thighs with skin with one bone, Best Butcher, 500 g, numer partii: 6450439377, ćwiartka kurczaka 656 g, Best Butcher, numer partii 6450439369, oraz polędwiczka z fileta z kurczaka, nr partii 6450439381, termin przydatności do spożycia 15.03.2022, pochodzących z Polski,
  46. powiadomienia informacyjnego nr 2022.2124 dotyczącego stwierdzenia zawartości składnika niedozwolonego do stosowania w suplementach diety, tj. hupercyny A pozyskiwanej z rośliny Lycopodium serratum w suplemente diety pn.: Hupercyna A, 40 kapsulek, nr partii HUPERCYNA A – 05, data minimalnej trwałości: 10/2023, <https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/542701>); powiadomienia informacyjnego nr 2022.2164 dotyczącego stwierdzenia zawartości składnika niedozwolonego do stosowania w suplementach diety, tj. 5–hydroksytryptofanu pozyskiwanej z nasion rośliny Griffonia simplicifolia w suplemente diety pn.: 5–http Griffonia simplicifolia, 60 kapsulek, 102 mg <https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/543103>); wyprodukowanych przez Medica Herbs s. c. Łukasz Wachowicz, Szymon Wachowicz, ul. Bieżanowska 23e, 30–714 Kraków,
  47. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – propamokarbu w produkcie pn.: Wino białe wytrawne chardonnay 2020 o pojemności 750 ml, numer partii: L 082021 zakładzie produkcji wina, producent: Winnica Srebrna Góra Sp. z o.o., Al. Konarowa 1, 30–248 Kraków,
  48. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi 2022/39 z dnia 02.05.2022r. w sprawie wykrycia obecności Salmonella Typhimurium w 5 z 5 próbek produktu pn. Filet z piersi indyka świeży kl. A, numer partii: 220422309, termin przydatności do spożycia: 29.04.2022, producent: Zakład Drobiarski w Stasinie Sp. z o.o., Stasin 13, 08–107 Paprotnia,

49. powiadomienia informacyjnego nr 2022/41 w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów: propikonazolu na poziomie $0,025 \pm 0,012$ mg/kg i tlenku fenbutatyny na poziomie $0,17 \pm 0,08$ mg/kg w cytrynach oznakowanych nr partii: 330020708–15/531, pochodzących z Turcji,
50. powiadomienia informacyjnego nr 2022.8 z dnia 17.05.2022 r. Pomorskiego PWIS ws. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu chlorpiryfosu ($0,054 \pm 0,027$ mg/kg) w produkcie pn. Banany Yellow luz, odmiana: Cavendish, kraj pochodzenia: Ekwador, nr partii: 0G716, importer: „Citronex I” Sp. z o. o., ul. Bohaterów II Armii Wojska Polskiego 64, 59–900 Zgorzelec,
51. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr 2022.4 z dnia 17.05.2022r. w sprawie produktu pn. Naturalny Młody Jęczmień PLUS FIBREGUMTM, marki Aliness health'n'beauty, proszek, 250 g, data minimalnej trwałości: 07.2023, numer partii: 082021, producent: Konrad Malitka MEDICALINE, Ostrówiec 150, 05–480 Karczew, w którym stwierdzono napromienianie,
52. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – suma fosetylu–Al i kwasu fosfonowego wyrażona jako fosetyl–Al w produkcie pn.: „Mus jabłko mango banan WYCHŚ Baby”, nr partii: L203263AF, data minimalnej trwałości: 03.2023, kraj pochodzenia: Polska, producent: MWS Sp. z o.o., ul. Strefowa 13, 43–100 Tychy, zakład produkcyjny: Tymbark–MWS Sp. z o.o., Oddział Olsztynek 11–015 Olsztynek, ul. Zielona 16 A,
53. powiadomienia informacyjnego nr 13.2022 dotyczącego stwierdzenia składnika niedozwolonego do stosowania w suplementach diety, tj. hupercyny A, pozyskanej z rośliny Huperzia Serrata w suplemente diety pn.: Hupercyna A, producent: Medverita Group Paulina Schroeder, ul. Smolki 5/LU5, 30–513 Kraków,
54. powiadomienia informacyjnego nr 2022.05 z dnia 29.07.2022r. Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącego produktu: „Fasola biała drobna” masa netto: 400 g, nr partii: 28.02.2023, konfekcjonowano przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe KROS sp. z o.o. Iłownica 3, 83–412 Głodowo zakwestionowanego ze względu na zawartość pozostałości pestycydów 2,4–D w ilości $0,15 \pm 0,075$ mg/kg,
55. powiadomienia informacyjnego Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 12.08.2022 r. nr 2022.04 w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu () pozostałości pestycydu pn.: chlorpiryfos w środku spożywczym – korzeń pietruszki, którego producentem jest Gospodarstwo Rolne, Janusz Nowak, Słonowice 5, 28–500 Kazimierza Wielka (BŻ.RA.420.697.2022),
56. powiadomienia informacyjnego Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2022.07 z dnia 26.08.2022 r. w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu – glifosatu w środku spożywczym pn. „Kasza gryczana prażona cała”, masa netto: 320 g (4 x 80g), najlepiej spożyć przed końcem/numer partii: 04.2023 PART.12ZM2, którego producentem jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe JANEX Jan Ciupak, Leszek Ciupak Spółka Jawna, ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 31, 23–300 Janów Lubelski (BŻ.RA.420.734.2022),
57. powiadomienia informacyjnego Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2022.27 dot. stwierdzenia obecności bakterii Salmonella spp. w 25g w 1 z 5 pobranych próbek pn. „Pieprz czarny mielony”, masa netto: 900g producent: Interherbs, ul. Siennicka 7, 80–758 Gdańsk, najlepiej spożyć przed końcem/ nr partii: 19.11.2023, kraj pochodzenia: Wietnam,
58. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań SCP Belgii nr 2022.0882 (iRASFF 526521) ws. nieautoryzowanych surowców: Nu–FLOW, Nu–RICE oraz Nu–MAG, które były używane jako dodatki do żywności (BŻ.RA.420.851.2022),
59. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań SCP Belgii nr 2022.6440 (iRASFF 577502) w sprawie stwierdzenia oferty internetowej skierowanej do konsumentów w Europie dot. produktu pn. Artemizyna, 60 kapsułek, marki Medica Herbs, który zgodnie z opisem w ofercie i informacją na etykiecie zamieszczonych na stronie internetowej <https://mass-zone.eu/> zawiera składnik Artemisia annua –niedozwoloną nową żywność, producent: Medica Herbs S.C. ul. Fiołkowa 10/173, 31–457 Kraków (BŻ.RA.420.1010.2022),
60. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 2022.18 z dnia 16.12.2022 przekazanego przez Panią Inspektor w sprawie stwierdzenia benzo(a)pirenu na poziomie $11,7 \pm 2,3$ µg/kg oraz sumy 4 WWA na poziomie $77,9 \pm 15,6$ µg/kg w produkcie pn. Guarana proszek mielone nasiona Witpak, 100 g, nr partii 085/08/22, data minimalnej trwałości 12.2023, kraj pochodzenia: Brazylia, którego producentem jest firma WITPAK Sp. z o.o. Sp. K. ul. Chałubińskiego 13, 25–619 Kielce SEIIa.9020.(31).341.4062.2022,
61. powiadomienie w ramach sieci INFOSAN –wykrycia obecności niedeklarowanego alergenu – migdałów (58 mg/kg) w produkcie pn.: Pierniki z nadzieniem kremowym – orzech laskowy, nr partii: L1293147A, data minimalnej trwałości: 07.2022, kraj pochodzenia: Polska, producent Fabryka Cukiernicza Kopernik

- S.A., ul. Żółkiewskiego 34, 87–100 Toruń,
62. powiadomienia o niezgodności nr AA22.0525 władz Niderlandów w sprawie braku informacji o napromienianiu ekologicznej kurkumy, numer partii: S252005FGTR02, najlepiej spożyć przed: 15/02/2023, pochodzenie: Indie (BŻ.RA.421.24.2022),
  63. powiadomienia o niezgodności A22.0626 w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości metalaktylu ($0,025 \pm 0,013$ mg/kg) w kukurzyce pochodzącej z Turcji,
  64. powiadomienia SCP Niemiec o niezgodności AA22.2432 w sprawie stwierdzenia niezgodności na etykiecie produktu pn. Lyofood Green Smoothie, 42,0 g, data minimalnej trwałości: 28/08/2023, dystrybutor LYOFOOD Sp. z o.o., ul. Olszewskiego 21, 25–633 Kielce,
  65. informacji z firmy LACTALIS Polska Sp. z o.o. ws. wprowadzonej przez francuską firmę produkcyjną Société Fromagère de Riblaire procedury wycofania z rynku określonych partii sera pleśniowego z mleka koziego pn. Sainte Maure President Chevre, 200g, w związku ze stwierdzeniem metalowego ciała obcego, dystrybuowanego w Polsce przez firmę LACTALIS Polska Sp. z o.o., ul. Olkuszka 7, 02-604 Warszawa (BŻ.RA.420.789.2022).

Ponadto w niżej wymienionych postępowaniach przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych interwencyjnych tj.:

1. powiadomienia alarmowego nr 2022.24 z dnia 28.10.2022r. ws. stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych: 2,4–toluenediamina, 4,4'–diaminodifenylometan, 3,3'–dimetylobenzidyna oraz migracji sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie pn. ŁyżkaKmt Style, identyfikacja partii: RIF 6409203, pochodzącym z Chin (BŻ.RA.420.983.2022);
2. powiadomienia alarmowego nr 2022.4823 w sprawie wykrycia wirusa zapalenia wątroby typu A w próbce mrożonych owoców jagodowych ARDO FRUITBERRY MIX, 2,5 kg, numer partii 58622131, data minimalnej trwałości: 05.2024 pobranej w restauracji w związku ze stwierdzeniem zachorowania na WZW A (powiadomienie przesłane z SCP Węgiel).

W 2022r. zgłoszono 4 produkty do sytemu RASFF:

1. powiadomienia alarmowego zgłoszonego przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr 2022.01 z dnia 6.05.2022 r. w sprawie środka spożywczego pn. Proszek z całych jaj 100%, dystrybutor: Lena 2, Tomasz Chlebowski, ul. St. Bąka 7, 63 – 460 N. Skalmierzyce, producent: "DION" Ltd. – Bułgaria, nr wet. BG 1811001EO, oznaczonego nr partii Lot: L 1800, datą produkcji: 14.01.2022r. i terminem przydatności do spożycia: 18 miesięcy od daty produkcji,
2. sprawozdania z badań nr LBZ.9051.1.754.2022 z dnia 05.10.2022r. wydanego przez Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach ul. Jagiellońska 68, 25–734 Kielce, gdzie w wyniku badań stwierdzono liczbę pleśni w 3 z 5 próbek tj. $1,8 \times 10^3$ jtk w 1g, $6,7 \times 10^1$ jtk w 1 g, $3,5 \times 10^3$ jtk w 1g w produkcie pn. Napój owocowy o smaku maliny „Kubuś Water” 1,5 l, producent: MWS Sp. z o.o. ul. Strefowa 13 43–100 Tychy, najlepiej spożyć przed końcem: 04.2023, nr partii L 206192CL,
3. sprawozdania z badań nr LBZ.9051.1.847.2022 z dnia 26.10.2022r. wydanego przez Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach ul. Jagiellońska 68, 25–734 Kielce, w którym stwierdzono w 5 z 5: liczbę pleśni próbek tj. $5,5 \times 10^1$ jtk w 1g; $5,0 \times 10^1$ jtk w 1g; $4,5 \times 10^1$ jtk w 1; $1,5 \times 10^2$ jtk w 1g; $5,0 \times 10^1$ jtk w 1g oraz zmieniony, wyczuwalny zapach stęchlizny w produkcie pn. Nasiona CHIA Nasiona szałwii hiszpańskiej masa netto 500g, producent: WITPAK Sp. z o.o. Sp. k. ul. Chałubińskiego 13, 25–619 Kielce, najlepiej spożyć przed końcem: 09.2023, nr partii 060/06/22,
4. sprawozdania z badań nr 668/139/22/LHŻ/F z dnia 6.12.2022r. wydanego przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy ul. Chocimska 24, 00–791 Warszawa Laboratorium Zakładu Bezpieczeństwa Żywności, w wyniku badania stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla sumy alkaloidów pirolizydynowych (2306 ± 565 µg/kg) w produkcie pn. Propeller Plus Supplement diety, producent: „Bartpol” s.c. Zygmunt Kostrzewski, Ewa Kostrzewska – Rusinowska Brzoza 22D, 64–553 Grzebienisko, najlepiej spożyć przed końcem: 07.2024, nr partii: 01072022.

9. Inne działania

W zakresie Sekcji Nadzoru Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych w związku z realizacją przedsięwzięć podejmowano działania dot.:

- sporządzenie sprawozdania MZ–48 w zakresie nadzoru nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi, nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- sporządzenie sprawozdanie MZ–45 z działalności HŻŻ i PK;
- sporządzenie sprawozdania opisowego w zakresie higieny żywności, żywnienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

- opracowanie informacji w zakresie zagadnień Sekcji HŻŻ i PK. w ramach oceny o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu;
- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny żywienia w jednostkach systemu oświaty pod kątem zgodności z wymaganiami obowiązujących przepisów w tym zakresie;
- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny zakładów małej gastronomii i zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie letnim;
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży;
- opracowanie sprawozdania z realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS.”
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 13 czerwca 2013r. zmieniającej decyzję wykonawczą 2011/884/UE w sprawie środków nadzwyczajnych w odniesieniu do niedozwolonego genetycznie zmodyfikowanego ryżu w produktach z ryżu pochodzących z Chin (2013/287/UE);
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji Rozporządzenia Komisji (WE) nr 284/2011 ustanawiającego specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong;
- udział w szkoleniach (tematyka – zgodnie z wytycznymi GIS);
- opracowanie raportów z realizacji Planu działania z realizacji Porozumienia z dnia 22 grudnia 2020r. w sprawie współdziałania organów PIS, PIORiN oraz IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego;
- sprawozdania z realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS”;
- opracowanie raportu z nadzoru nad sprzedażą internetową żywności, w tym w szczególności suplementów diety;
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wypoczynku letniego dzieci i młodzieży
- opracowanie miesięcznych sprawozdań z nadzoru nad żywnością prozdrowotną, w tym suplementami diety;
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Weterynaryjnej;
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Farmaceutycznej;
- opracowanie sprawozdania w zakresie wzmożonego nadzoru nad obiektami, których stan sanitarny wymaga poprawy;
- nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w zakresie art. 16 rozp. z dnia 27.10.2004r. (WE) nr 1935/2004;
- opracowanie sprawozdania w zakresie nadzoru nad substancjami dodatkowymi stosowanymi w produkcji środków spożywczych oraz wprowadzanymi do obrotu;
- opracowanie podsumowania nadzoru nad zakładami produkcji środków spożywczych gotowych do spożycia;
- opracowywanie sprawozdań dot. wzmożonego nadzoru nad legalnością wprowadzania do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego obiektach żywnościowo – żywieniowych w związku z ASF;
- opracowanie listy zakładów określonych w § 3 ust. 1 „Porozumienia ramowego z dnia 14.11.2018r. zawartego pomiędzy Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Świętokrzyskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej”;
- opracowanie raportów dot. obiektów MSWIA;
- opracowanie raportów dot. RHD;
- opracowanie raportów dot. kontroli w zakładach produkujących i wprowadzających do obrotu żywność bezglutenową;
- opracowanie raportu z kontroli producentów i importerów suplementów diety, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej.

Ponadto w I kwartale 2022r. prowadzono działania w związku z COVID-19 tj.: opracowywano zgłoszenia w systemie SEPIS, udzielano odpowiedzi na zapytania zgłaszane na telefon strategiczny.

WARUNKI HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawuje nadzór nad 350 zakładami, zlokalizowanymi na terenie powiatu kieleckiego, będącymi w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy.

Są to w szczególności zakłady pracy prowadzące działalność w zakresie:

- wydobywania i przeróbki mechanicznej kamienia dla potrzeb budownictwa (PKD: 08),
- produkcji artykułów spożywczych (PKD: 10),
- produkcja odzieży (PKD 14),
- produkcji wyrobów z drewna oraz stolarstwa (PKD: 16),
- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (PKD 20),
- produkcji cementu, wapna oraz innych wyrobów z surowców niemetalicznych (PKD: 23),
- produkcji wyrobów metalowych (PKD: 25),
- produkcji mebli (PKD: 31),
- budowy i utrzymania dróg wraz z produkcją mas bitumicznych (PKD: 42),
- obsługi i napraw pojazdów mechanicznych (PKD: 45).

W 2022 roku w nadzorowanych zakładach przeprowadzono łącznie 75 kontroli warunków higieny pracy w 65 podmiotach gospodarczych.

W tabeli 15 przedstawiono ilość zakładów pracy w ewidencji według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2022 roku, natomiast narażenie zawodowe pracowników na najczęściej występujące czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy przedstawia tabela 16.

Tabela 15 Ilość zakładów pracy według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2022 roku przez pracowników Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy

Gmina	Ilość zakładów pracy zatrudniających pracowników			Razem zakładów	Liczba zatrudnionych pracowników
	od 1 - 50	51 - 250	251 i więcej		
Bieliny					
Bodzentyn	1			1	25
Chęciny	4			4	61
Chmielnik	3			3	28
Daleszyce	3	1		4	83
Górno	5			5	19
Łągów	3			3	27
Łopuszno	4			4	127
Masłów	4			4	33
Mniów	1			1	1
Morawica	6			6	99
Miedziana Góra	6			6	48

Gmina	Ilość zakładów pracy zatrudniających pracowników			Razem zakładów	Liczba zatrudnionych pracowników
	od 1 - 50	51 - 250	251 i więcej		
Nowa Słupia	2			2	39
Nowiny	4	3		7	572
Piekoszów	6	1		7	73
Pierzchnica	1			1	1
Raków	1			1	1
Strawczyn	3		1	4	713
Zagnańsk	1	1		2	74
Ogółem	58	6	1	65	2024

Tabela 16 Narażenie zawodowe pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy przekraczające normatywy higieniczne w zakładach skontrolowanych w 2022r.

Gmina	Liczba zatrudnionych pracowników w nadzorowanych zakładach pracy	Liczba narażonych pracowników w skontrolowanych zakładach pracy			
		ogółem	w tym:		
			pyły	hałas	substancje chemiczne
Bieliny	82				
Bodzentyn	175				
Chęciny	1196				
Chmielnik	592				
Daleszyce	585				
Górno	213	2		2	
Łagów	246				
Łopuszno	127				
Masłów	335				
Mniów	48				
Morawica	1797				
Miedziana Góra	245				
Nowa Słupia	285	4		4	
Nowiny	1876	7		7	

Gmina	Liczba zatrudnionych pracowników w nadzorowanych zakładach pracy	Liczba narażonych pracowników w skontrolowanych zakładach pracy			
		ogółem	w tym:		
			pyły	hałas	substancje chemiczne
Piekoszów	835				
Pierzchnica	115				
Raków	110				
Strawczyn	793	81		81	
Zagnańsk	689	2		2	
Ogółem	10344	96		96	

Wśród zatrudnionych pracowników w zakładach pracy na terenie powiatu kieleckiego największą grupę stanowią narażeni na hałas. Zagrożenia te występują głównie w zakładach przemysłowych.

W ramach ustaleń forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz realizacji zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF-10 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych skontrolowano 3 podmioty.

W ramach działań wynikających z ustaleń podgrupy forum ds. rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych oraz uczestniczenia w realizacji wspólnotowego projektu BEF-2 dotyczącego kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych /niezatwierdzonych substancji czynnych - skontrolowano 1 podmiot.

W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi skontrolowano 2 obiekty – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz udostępniającymi na rynku produkty biobójcze w roku 2022 skontrolowano 10 obiektów pod kątem przestrzegania zakazu stosowania w produktach substancji czynnych, które nie zostały włączone do załącznika I, IA lub IB dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych skontrolowano 8 zakładów - w 1 stwierdzono uchybienia.

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych w roku 2022 nie przeprowadzono żadnej kontroli, nie wydano decyzji.

W ramach nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w 2022r. skontrolowano 2 podmioty – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli oraz wyniki pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych w 15 zakładach pracy i wydano ogółem 35 decyzji administracyjnych, w tym: 16 wymierzających opłatę i 19 merytorycznych (w tym: 5 o przedłużeniu terminu realizacji zarządzeń decyzji).

Tabela 17 Problematyka zarządzeń pokontrolnych w wydanych decyzjach PPIS w Kielcach

Gmina	Ilość kontroli		Decyzje wydane po kontrolach kwestionowanych w 2022r.						
	z uchybieniami	bez uchybień	Ilość decyzji merytorycznych	dotyczyły głównie:					
				dokonania pomiarów	badan profilaktycznych pracowników	zorganizowania bądź poprawy warunków higieniczno - sanitarnych	kart charakterystyki substancji chemicznych oraz spisu stosowanych substancji chemicznych	oceny ryzyka zawodowego	oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne
Bieliny									
Bodzentyn		2							
Chęciny	1	3	1	1					
Chmielnik	1	3	1	1			1	1	
Daleszyce		3							
Górno	3	2	1	1					
Łagów		3							
Łopuszno	3	2	2	1		2	1	2	
Masłów	2	4	2			1	1		
Mniów		1							
Morawica	4	4	1			1			
Miedziana Góra	3	5	1	1	1	1		1	
Nowa Słupia	2		2	1					
Nowiny	1	6							
Piekoszów	3	4							
Pierzchnica		1							
Raków		1							
Strawczyn	2	2	1	1	1	1	1	1	
Zagnańsk	3	1	2	1		2			
Ogółem	28	47	14	8	2	8	4	5	0

Tabela 18 Decyzje dotyczące obniżenia stężeń i/lub natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w zakładach wydane w oparciu o wyniki badań środowiskowych w 2022r.

Gmina	Decyzje wydane po pomiarach środowiskowych*				
	Ilość decyzji	dotyczyły:			
		obniżenia natężenia hałasu	obniżenia stężenia substancji chemicznych	obniżenia stężeń pyłów	obniżenia natężenia drgań mechanicznych
Bieliny					
Bodzentyn					
Chęciny					
Chmielnik					
Daleszyce					
Górno	1	1			
Łągów					
Łopuszno					
Masłów					
Mniów					
Morawica					
Miedziana Góra					
Nowa Słupia	1	1			
Nowiny					
Piekoszów					
Pierzchnica					
Raków					
Strawczyn					
Zagnańsk					
Ogółem	2	2			

W powiecie kieleckim w 2022 roku przeprowadzono 35 ocen narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem chorób zawodowych u pracowników. Wydano łącznie 17 decyzji w sprawach chorób zawodowych, w tym: 11 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych. Wśród stwierdzonych chorób zawodowych odnotowano:

- 5 przypadków chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw - poz. 26 - COVID-19 (2 lekarzy i 3 pielęgniarki),
- 4 przypadki pylicy płuc, w tym: 2 przypadki pylicy krzemowej - poz. 3.1 (pracownik mechanicznej obróbki kamienia, monter – operator wiertnicy); 2 przypadki pylicy spawaczy – poz. 3.4 (ślusarz – spawacz, spawacz),
- 1 przypadek przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym – *wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych* – poz. 15.2 (nauczyciel),
- 1 przypadek obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażonego podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz – poz. 21 (ślusarz-spawacz).

Tabela 19 Oceny narażenia zawodowego i decyzje w sprawie chorób zawodowych u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy w niżej wymienionych gminach

Gmina	Liczba ocen narażenia zawodowego	Decyzje w sprawie chorób zawodowych	
		stwierdzające	o braku podstaw do stwierdzenia
Bieliny			
Bodzentyn			
Chęciny	4	5	
Chmielnik			
Daleszyce	2	1	
Górno			
Łagów	1		
Łopuszno	2		
Maslów			
Mniów	1		
Morawica	1		1
Miedziana Góra	5		
Nowa Słupia	2		1
Piekoszów	7	1	
Pierzchnica			
Raków			1
Nowiny	5		3
Strawczyn		2	
Zagnańsk	5	2	
Ogółem	35	11	6

Liczba chorób zawodowych stwierdzanych w 2022 roku u pracowników zatrudnionych na terenie powiatu kieleckiego w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się.

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Informacje ogólne

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Kielcach w 2022r. podobnie jak w latach poprzednich realizowała zadania m. in. z zakresu:

- nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi,
- zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno - sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Kontrole przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przeprowadzono w oparciu o: *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022r. poz. 402)*, *Ustawę z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 1657 z późniejszymi zmianami)*.

2. Całodobowe świadczenia zdrowotne

W 2022r. nadzorem epidemiologicznym na terenie powiatu kieleckiego objęto 10 podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (szpitalne i inne niż szpitalne):

- 3 Szpitale,
- 5 Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych,
- 2 inne (placówki dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych).

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych Szpitali z każdym rokiem poprawia się dzięki licznie prowadzonym pracom modernizacyjno-remontowym. Obserwuje się poprawę stanu sanitarno-technicznego kolejnych komórek organizacyjnych kontrolowanych obiektów, które od kilku lat realizują zadania ujęte w opracowanym programie dostosowawczym, celem spełnienia aktualnych wymogów *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022r. poz. 402)*.

Ogniska chorób zakaźnych w placówkach lecznictwa zamkniętego

W 2022r. do PSSE w Kielcach nie zgłoszono żadnego ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, które wystąpiłoby w placówce lecznictwa zamkniętego zlokalizowanego na terenie powiatu kieleckiego.

3. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2022r. nadzorem epidemiologicznym na terenie powiatu kieleckiego objęto 49 podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych:

- 40 Przychodni,
- 8 Zakładów Rehabilitacji Leczniczej,
- 1 inny podmiot leczniczy.

W w/w grupie obiektów przeprowadzono 35 kontroli sanitarnych, z których większość to kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń opisanych w decyzjach administracyjnych wydanych w latach poprzednich. Podczas powyższych kontroli w 6 placówkach stwierdzono nieprawidłowy stan higieniczno - sanitarny i/lub techniczny. Nałożono 2 mandaty karne, wydano 2 decyzje administracyjne.

4. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu kieleckiego w 2022r. znajdowały się działalności lecznicze wykonywane przez praktykę zawodową:

- 35 Indywidualnych Praktyk Lekarskich,
- 13 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich,
- 1 Grupowa praktyka Lekarska,
- 3 Indywidualne Praktyki Pielęgniarek,
- 1 Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Pielęgniarek,
- 4 inne podmioty lecznicze.

Nowe placówki są dostosowane do aktualnych wymogów prawa, ich stan sanitarno-techniczny jest właściwy, meble, ściany i podłogi wykonane z materiałów gładkich, zmywalnych, umożliwiających ich właściwe mycie i skuteczną dezynfekcję.

Pomimo prowadzonych prac mających na celu polepszenie stanu sanitarno – technicznego wciąż stwierdza się uchybienia wpływające na negatywną ocenę wielu kontrolowanych podmiotów. Dotyczą one najczęściej: braku opracowanych procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym, braku prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, zakamienionych baterii przy umywalkach do mycia rąk, brudnych podajników na ręczniki jednorazowego użytku oraz dozowniki na mydło i antyseptyk do rąk, braku dozowników z antyseptykiem do rąk, czy braku podajników z ręcznikami jednorazowego użytku.

W placówkach działalności leczniczej powiatu kieleckiego przeprowadzono łącznie 35 kontroli, wydano 5 decyzji administracyjnych (w tym 2 decyzje płatnicze).

5. Sterylizacja

Placówki lecznictwa ambulatoryjnego procesy sterylizacji przeprowadzają we własnych autoklawach lub na podstawie umowy z podmiotem świadczącym usługi w zakresie sterylizacji które posiadają system zarządzania jakością (ISO lub GMP).

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

Tabela 20 Zestawienie wybranych chorób zakaźnych zarejestrowanych w latach 2021 i 2022 (powiat kielecki)

Lp .	Jednostka chorobowa		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2021 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2021 roku w powiecie kieleckim	Liczba przypadków w 2021 roku w powiecie kieleckim	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w powiecie kieleckim	Liczba przypadków w 2022 roku w powiecie kieleckim
1	Biegunki	Ogółem	77,55	83,54	176	117,47	5 783,39	220
2		u dzieci do lat 2	1 330,89	1 086,39	42	1 477,39	16,53	35
3	Wirusowe zakażenie jelitowe	Ogółem	61,23	96,35	203	149,65	209,73	444
		wywołane przez rotawirusy	19,44	12,82	27	89,16	88,33	187
		wywołane przez norowirusy	18,77	48,89	103	15,44	20,31	43
4	Zatrucia pokarmowe, w tym wywołane przez:	pałeczki <i>Salmonella</i>	21,00	0,48	1	16,30	9,92	21
		<i>Escherichia coli</i> biegunkotwórczą	0,27	0	0	0,39	0,47	1
5		<i>Clostridium difficile</i>	55,44	62,65	132	56,00	99,20	210
6	Krzusiec		0,47	0,48	0	0,99	0	0
7	Płonica		6,91	6,94	14	33,09	23,15	49
8	Ospa wietrzna		150,37	151,12	405	449,34	292,40	619
9	Odra		0,04	0,03	0	0,07	0	0
10	Różyczka		0,13	0,13	0	0,40	0	0
11	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych inne i nieokreślone		0,49	0,48	0	0,78	0,47	1
12	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu inne i nieokreślone		0,16	0,16	0	0,28	0	0

13	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ogółem		2,19	2,9	0	5,71	3,78	8
14	Inwazyjna choroba meningokokowa ogółem		0,27	0,28	0	0,30	0	0
15	WZW „A”		0,23	0,24	0	0,61	0	0
16	WZW „C”- przewlekłe i BNO		3,21	3,22	0	6,53	0	0
17	WZW „B”	Ostre	0,03	0	0	0,10	0	0
		przewlekłe i BNO	4,03	0	0	6,44	0	0
18	Borelioza		32,40	32,75	56	45,43	24,56	52
19	Kleszczowe zapalenie mózgu		0,55	0,55	0	1,17	0,95	2
20	Grypa i podejrzenia grypy ogółem		7 753,35	7 792,50	13 495	12 320,75	10 515,35	22 261
21	COVID - 19		7 374,37	7 426,94	9 957	6 140,39	5 026,45	10 641

1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Ogniska chorób zakaźnych przenoszone drogą pokarmową

W 2022r. w powiecie kieleckim nie odnotowano ognisk chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową:

2. Choroby rzadkie

W 2022r. odnotowano jeden przypadek ospy małej u chorego mającego przygodne kontakty seksualne.

3. Pozostałe choroby

W 2022r. nie stwierdzono zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, polio, czerwonkę, włośnicę, zimnicę, tężec, gorączki krwotoczne i wściekliznę u ludzi. Brak wyżej wymienionych zachorowań świadczy o właściwym nadzorze, nasileniu oświaty zdrowotnej lub prawidłowym uodpornieniu.

Od 2021r. nie ma na terenie powiatu kieleckiego nosicieli duru brzusznego, tj. osób bez objawów klinicznych z dodatnim wynikiem badania bakteriologicznego w kierunku *Salmonella Typhi*.

4. AIDS/HIV

W roku 2022r. nie zarejestrowano przypadków zachorowania na AIDS oraz nie odnotowano zakażenia wirusem HIV.

Powyższe dane dotyczące liczby zachorowań na poszczególne choroby zakaźne wskazują, że obowiązywanie stanu epidemii w Polsce do 16.05.2022r. a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, co oznaczało zastosowanie obostrzeń epidemicznych, propagowanie zasad higieny zapobiegających szerzeniu się zakażeń, wprowadzenie częściowego lockdownu oraz obowiązkowej izolacji chorych i kwarantanny dla osób z kontaktu, znacząco wpłynęło na zmniejszenie liczby zachorowań na choroby zakaźne w 2022r.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że dane zawarte w Tabeli 20 są danymi wstępnymi, które w toku weryfikacji mogą ulec zmianie.

5. Realizacja Szczepień ochronnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji Programu szczepień Ochronnych (PSO) poprzez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad wykonawstwem szczepień.

Utrzymanie stanu epidemii do 16.05.2022r. miało wpływ na ograniczenie powyższych działań.

Brak zaszczepienia obowiązkowych dawek przyczynia się do zmniejszenia odporności populacyjnej, a co za tym idzie zwiększa ryzyko zachorowań.

Niemniej należy podkreślić, że w chorobach, w których rezerwuarem zarazka jest człowiek, poziom zaszczepienia populacji sięgający 95-98% sprawia, że również osoby nieuodpornione, które nie mogą być poddane szczepieniu (wskutek ciężkich chorób stwierdzonych przez lekarza), korzystają z ochrony jaką daje istnienie powszechnych programów obowiązkowych szczepień ochronnych.

W 2022r. prowadzono postępowania wobec 624 środowisk uchylających się od wykonania szczepień ochronnych, dotyczyły 1293 rodziców/opiekunów prawnych zamieszkałych na terenie powiatu kieleckiego i miasta Kielce.

Tabela 21 Programy zdrowotne/działania z obszaru szczepień ochronnych planowane/realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2022r.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
1	Bieliny	Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom młodzieży zamieszkałej na terenie gminy Bieliny na lata 2022-2024	02.03.2022r. – 31.12.2022r.	Celem głównym programu jest zmniejszenie ryzyka zachorowań na chorobę meningokokową wśród młodzieży w gminie Bieliny poprzez szczepienia ochronne.	Młodzież urodzona w roku 2006	Do szczepienia mogło przystąpić maksymalnie 109 urodzonych w roku 2006.
		Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Bieliny w wieku 65 lat i więcej na lata 2022-2024	21.09.2022r. – 31.12.2022r.	Zmniejszenie ryzyka zakażenia wirusami grypy wśród co najmniej 400 mieszkańców gminy Bieliny w wieku 65 lat i więcej każdego roku realizacji programu.	Seniorzy w wieku 65 lat i więcej	Do szczepienia mogło przystąpić 450 seniorów w wieku 65 lat i więcej zamieszkałych na terenie gminy Bieliny.
2	Bodzentyn	Program szczepienia profilaktycznego przeciw grypie dla osób po 60 roku życia na lata 2020-2023	2020r.-2023r.	- Zaszczepienie maksymalnie 1140 osób jedną dawką szczepionki; - Przeprowadzanie akcji edukacyjno-informacyjnej.	Osoby po 60 roku życia.	Umowa o realizacji polityki zdrowotnej zawartej pomiędzy Urzędem Miasta i Gminy z Samodzielnym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie.
3	Chęciny	Dotacja dla Samorządowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chęcinach z przeznaczeniem na zapobieganie chorobie grypy oraz promocję zdrowia i zdrowego stylu życia.	01.08.2022r. - 31.12.2023	Przekazanie przez gminę dotacji dla Samorządowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chęcinach z przeznaczeniem na zapobieganie chorobie grypy oraz promocję zdrowia i zdrowego stylu życia.	Osoby zamieszkałe na terenie gminy Chęciny z grup najbardziej zagrożonych, szczególnie dla osób powyżej 55 lat.	Przeprowadzenie szczepień ochronnych dla osób zamieszkałych na terenie gminy Chęciny z grupa najbardziej zagrożonych, szczególnie dla osób powyżej 55 lat.
4	Chmielnik	Nie realizują	-	-	-	-
5	Daleszyce	Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Daleszyce na lata 2021-2025.	2021-2025	Uzyskanie nie mniejszego niż 75% zaszczepienia w populacji mieszkańców Gminy Daleszyce zakwalifikowanych do programu.	Osoby w wieku 65 lat i więcej.	Konkurs ofert na realizację programu w 2022 roku.
		Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom w Gminie Daleszyce na lata 2018-2022.	2018-2022	Zmniejszenie ryzyka zachorowań na chorobę meningokokową wśród dzieci w Gminie Daleszyce poprzez szczepienia ochronne.	Dzieci 1-2 lata (od 12 do 24 miesiąca życia).	Konkurs ofert na realizację programu w 2022 roku.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
		Szczepienia przeciwko pneumokokom w populacji osób starszych w Gminie Daleszyce.	2021-2025	Uzyskanie nie mniejszego niż 90% poziomu odporności populacyjnej wynikającej z zaszczepienia populacji osób powyżej 65 r.ż., zakwalifikowanych do programu, będących mieszkańcami gminy Daleszyce, poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień przeciwko pneumokokom w latach 2021-2025.	Osoby w wieku 65 lat i więcej.	Konkurs ofert na realizację programu w 2021 roku.
6	Górno	Nie realizują	-	-	-	-
7	Łągow	Program Profilaktyki Zdrowotnej w zakresie profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie gminy Łągow na lata 2020-2023 na podstawie Uchwały Nr XXVI/203/20 Rady miejskiej w Łągowie z dnia 07.08.2020r.	IX.2022r. – XII.2022r.	Zmniejszenie zachorowalności na grypę wśród osób starszych.	Osoby powyżej 60 roku życia.	Nie dotyczy.
8	Łopuszno	Nie realizują	-	-	-	-
9	Maslów	Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom dzieci w gminie Masłów na lata 2020-2024	VI.2022r. – IX.2022r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowania na choroby wywołane meningokokami grupy C, wśród mieszkańców gminy Masłów	Dzieci zamieszkujące na terenie gminy Masłów, rocznik 2007 i 2019.	Szczepienia odbywały się w ośrodkach Centrum Medycznego Zdrowie.
10	Miedziana Góra	Zakup i aplikacja szczepionek zapobiegających chorobie grypy.	IX.2022r. – XII.2022r.	Zapobieganie chorobie grypa.	Osoby zameldowane na terenie Gminy Miedziana Góra z grupy najbardziej zagrożonych, szczególnie dla osób powyżej 60 roku życia.	Szczepienie przeprowadzane zostały w Samorządowym Ośrodku Zdrowia w Miedzianej Górze oraz Filii Ośrodka Zdrowia w Ćmińsku. Zaszczepionych zostało 160 osób, którzy zgłosili się na szczepienie.
11	Mniów	Nie realizują	-	-	-	-
12	Morawica	Szczepienia przeciw grypie u osób powyżej 60 roku życia zameldowanych na terenie Miasta i Gminy Morawica	VI.2022r. – XI.2022r.	Profilaktyka, zapobieganie powikłaniom.	Mieszkańcy Miasta i Gminy Morawica powyżej 60 roku życia	Wywiad, badanie lekarskie, zaszczepienie szczepionką przeciw grypie.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
		Profilaktyka zakażeń meningokokowych wśród dzieci urodzonych w 2007 roku zameldowanych na terenie Miasta i Gminy Morawica	VI.2022r. – XI.2022r.	Profilaktyka.	Mieszkańcy Miasta i Gminy Morawica urodzeni w 2007 roku	Wywiad, badanie lekarskie, zaszczepienie szczepionką przeciw meningokokom.
13	Nowa Słupia	Szczepienie przeciwko grypie	15.09.2022r. – 31.12.2022r.	Zaszczepienie mieszkańców miasta i gminy Nowa Słupia szczepionkami przeciwko grypie w celu ochrony ich zdrowia	Mieszkańcy miasta i gminy Nowa Słupia	Ukończony 60 rok życia
14	Nowiny	„Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Nowiny w wieku 65 lat i więcej na lata 2021-2025”	08.02.2022r. - 15.12.2022r.	Uzyskanie nie mniejszego niż 75 % poziomu zaszczepienia w populacji mieszkańców Gminy Nowiny zakwalifikowanych do programu.	Mieszkańcy Gminy Nowiny w wieku 65 lat i więcej	Szczepienia w programie były realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym. W ramach akcji informacyjnej zostały przekazane pacjentom terminy wykonywania szczepień ochronnych w ramach programu. W ramach akcji edukacyjnej mieszkańcom został udostępniony wykład online dot. profilaktyki grypy oraz zasadności szczepień p/grypie, opublikowany na stronie internetowej realizatora, a także na stronie internetowej Gminy Nowiny. Lekarskie badanie kwalifikacyjne oraz obowiązkowe szczepienia ochronne odbywały się indywidualnie.
		„Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Nowiny”	02.02.2022r. - 15.12.2022r.	Celem głównym programu było uzyskanie nie mniejszego niż 50% poziomu zaszczepienia pełnym schematem szczepienia przeciwko HPV w populacji docelowej biorącej udział w programie.	13-letnie dziewczęta oraz 14-letnie dziewczęta (2-ga dawka - kontynuacja), zamieszkałe i zameldowane na terenie Gminy Nowiny, 13-letkowie – dziewczęta i chłopcy - przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej obejmującej zasadność szczepień oraz rozpowszechnienie informacji o szczepieniach,	W ramach akcji edukacyjnej w szkołach na terenie gminy prowadzone były wykłady dla nastolatków. Wykład online dla rodziców został udostępniony na stronie internetowej realizatora, a także na stronie internetowej Gminy Nowiny. Szczepienia w programie były realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym. W ramach akcji informacyjnej zostaną przekazane rodzicom terminy wykonywania szczepień ochronnych. O kwalifikacji do programu decydował brak przeciwwskazań do szczepień, stwierdzony na wizycie lekarskiej poprzedzającej szczepienie oraz uzyskanie zgody rodziców/opiekunów prawnych na udział w programie.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
		„Profilaktyka chorób zakaźnych w populacji dzieci i młodzieży”	04.02.2022r. - 15.12.2022r.	Celem głównym programu było uzyskanie nie mniejszego niż 75% poziomu zaszczepienia w populacji dzieci i młodzieży zakwalifikowanych do programu, będących mieszkańcami gminy Nowiny, poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień przeciwko meningokokom i ospie wietrznej	dzieci w wieku 12 m.ż - 3 r.ż zamieszkałe i zameldowane na terenie Gminy, u których nie występują przeciwwskazania do szczepienia przeciwko ospie wietrznej; dzieci w wieku 12 m.ż. – 23 m.ż. oraz młodzież w wieku 13-14 lat zamieszkałe i zameldowane na terenie Gminy, u których nie występują przeciwwskazania do szczepienia przeciwko meningokokom typu C, dzieci w wieku 2 m.ż. - 11 m.ż. (około 100 osób rocznie) zamieszkałe i zameldowane na terenie Gminy, u których nie występują przeciwwskazania do szczepienia przeciwko meningokokom typu B, a także ich rodziców/opiekunów prawnych, którzy zostali objęci działaniami informacyjno-edukacyjnymi	Szczepienia w programie były realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym prowadzącym działalność leczniczą na terenie Gminy Nowiny. W trakcie akcji informacyjnej zostaną przekazane pacjentom terminy wykonywania szczepień ochronnych w ramach programu. W toku akcji edukacyjnej na terenie Gminy odbył się wykład w formie online z zakresu edukacji zdrowotnej w odniesieniu do zakażeń meningokokami i ospą wietrzną. Lekarskie badanie kwalifikacyjne oraz obowiązkowe szczepienia ochronne realizowane były indywidualnie.
15	Pierzchnica	Nie realizują	-	-	-	-
16	Piekoszów	„Grypa- lepiej zapobiegać niż leczyć”	19.09.2022r. - 31.12.2022r.	Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie wśród populacji objętej programem, a tym samym poprawa stanu zdrowia poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców	Mieszkańcy powyżej 55 roku życia, zamieszkałe na terenie gminy Piekoszów	Zgłoszenie do Samorządowego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Piekoszowie, przebadanie przez lekarza w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki.
17	Raków	Nie realizują	-	-	-	-

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
18	Strawczyn	“Programu profilaktyki zakażeń meningokokowych na rok 2021 w gminie Strawczyn”	Od 09.04.2022r. do 15.12.2022r.	Zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciwko meningokokom typu C, A, W135, Y wśród populacji objętej programem, a tym samym zapobieganie zachorowaniom i zgonom z powodu inwazyjnej choroby meningokokowej (ICHM).	Dla mieszkańców gminy Strawczyn z roczników 2009, 2010, 2019 oraz 2020.	Wszyscy objęci programem szczepień muszą być zameldowani na terenie gminy Strawczyn.
		“Programu profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców gminy Strawczyn na rok 2022”	Od 27.07.2022r. do 15.12.2022r.	Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie wśród populacji objętej programem, a tym samym zapobieganie zachorowaniu na grypę i występowaniu powikłań pogrypowych	Osoby w wieku 55 lat i starsze.	Wszyscy objęci programem szczepień muszą być zameldowani na terenie gminy Strawczyn
19	Zagnańsk	Program szczepień ochronnych mieszkańców gminy Zagnańsk przeciwko grypie na lata 2018-2022.	2018r.-2022r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowań na grypę w populacji osób powyżej 55 roku życia.	Osoby w wieku 55 i starsze zamieszkałe na terenie gminy Zagnańsk.	<ul style="list-style-type: none"> - Zameldowanie lub inny dokument potwierdzający fakt pozostania mieszkańcem gminy Zagnańsk; - osoby powyżej 55 roku życia; - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas wizyty kwalifikacyjnej; - uzyskanie prawidłowo wypełnionej i czytelnej zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
		Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom na lata 2018-2022 w gminie Zagnańsk	2018r. - 2022r.	Zmniejszenie liczby zachorowań na chorobę meningokokową wśród dzieci w gminie Zagnańsk	<ul style="list-style-type: none"> - Dzieci w wieku 1-2 lat zamieszkałe na terenie gminy Zagnańsk - nastolatki w wieku 15-16 lat – mieszkańcy gminy Zagnańsk 	<ul style="list-style-type: none"> - Zameldowanie lub inny dokument potwierdzający fakt pozostania mieszkańcem Gminy Zagnańsk; - wiek dziecka 1-2 lata lub 15-16 lat, - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas wizyty kwalifikacyjnej; - pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka; - w przypadku dzieci młodszych (1-2 lata) dokonanie opłaty w punkcie szczepień w ramach dofinansowania szczepienia w 50% przez rodziców/opiekunów prawnych.
		Program szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w gminie Zagnańsk na lata 2018-2022	2018r.-2022r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet	<ul style="list-style-type: none"> - dziewczęta w wieku 13 lat oraz kontynuacja dla 14 latek - zamieszkałych na terenie gminy Zagnańsk – szczepienia ochronne, - wszystkie dzieci z danego rocznika oraz ich rodzice/prawni opiekunowie-akcja edukacyjno-informacyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> - zameldowanie lub inny dokument potwierdzający fakt pozostania mieszkańcem Gminy Zagnańsk; - wiek dziecka 13 lat oraz kontynuacja dla 14 latek - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas wizyty kwalifikacyjnej; - pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka; - dokonanie opłaty w punkcie szczepień w ramach dofinansowania szczepienia w 25% przez rodziców/opiekunów prawnych.

PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Informacje ogólne

W 2022 roku na terenie powiatu kieleckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawował nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynkiem dzieci i młodzieży. Rodzaj i ilość placówek pokazuje tabela 22

Tabela 22 Ilość i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w ewidencji

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1	Żłobki/ kluby dziecięce	14
2	Przedszkola	58
3	Szkoły podstawowe	93
4	Zespoły szkół	31
5	Szkoły specjalne	2
6	Centrum kształcenia zawodowego	2
7	Inne	41
Razem		241

W roku 2022 skontrolowano 76 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 116 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży. Ilość i rodzaj placówek skontrolowanych pokazuje tabela 23

Tabela 23 Ilość i rodzaj placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku skontrolowanych w 2022 roku

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1	Żłobki	14
2	Przedszkola	12
3	Szkoły podstawowe	36
4	Zespoły szkół	9
5	Szkoły specjalne	0
6	Centrum kształcenia zawodowego	0
7	Inne	5
8	Wypoczynek dzieci i młodzieży (turnusy)	116
Razem		192

2. Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

Nadzorem objęto ogół warunków higieniczno-sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży.

W celu poprawy warunków techniczno-sanitarnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wydał 15 decyzji administracyjnych, 6 decyzji przedłużających termin wykonania zarządzeń oraz 18 decyzji wymierzających opłatę. Zarządzenia decyzji dotyczyły między innymi:

- malowania zniszczonych pomieszczeń,
- remontu podłóg,
- remont zniszczonych stopni schodów wewnętrznych,
- zapewnienie balustrad przy schodach zewnętrznych dostosowanych do potrzeb dzieci,
- naprawa bądź wymiana zniszczonych stolików i krzesełek w salach lekcyjnych.

Należy zaznaczyć, że wciąż w obiektach prowadzone jest postępowanie administracyjne z lat ubiegłych mające na celu poprawę warunków techniczno-sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej we wszystkich placówkach nauczania i wychowania jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych. W tym celu skontrolowano 76 placówek pod kątem posiadania podłączenia do sieci wodociągowej oraz sposobu odprowadzania nieczystości. Stwierdzono, że wszystkie placówki mają podłączenie do wodociągu publicznego, natomiast 61 placówek odprowadza ścieki do kanalizacji publicznej.

Ponadto sprawdzono realizowanie obowiązku zapewnienia bieżącej ciepłej wody we wszystkich umywalkach. W 75 skontrolowanych obiektach zapewniono dostęp do ciepłej bieżącej wody, zaś w 1 obiekcie stwierdzono brak ciepłej wody i wydano decyzję dotyczącą jej zapewnienia. Natomiast w 76 obiektach zapewniony był dostęp do mydła w płynie, ręczników jednorazowego użytku i papieru toaletowego, środków do dezynfekcji.

4. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, systematycznie przeprowadza ocenę dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii zgodnie z obowiązującą normą. Wyposażenie dla dzieci i młodzieży powinno posiadać certyfikaty potwierdzające zgodność wyrobu z parametrami określonymi w Polskiej Normie lub atest potwierdzający bezpieczeństwo użytkowania produktu. Obowiązek ten nie dotyczy mebli i innych elementów wyposażenia zakupionych przed 1997 rokiem. Skontrolowano 9 placówek, kontrole przeprowadzone w tym zakresie wykazały, że wszystkie placówki posiadały wyposażenie zgodnie z obowiązującymi wymogami.

W roku 2022 oceniano dostosowanie mebli do wysokości ciała uczniów, wyniki przedstawia tabela 24.

Tabela 24 Ocena dostosowania stanowiska pracy ucznia

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba stanowisk ocenionych	Liczba stanowisk nieodpowiednich
1	9	512	0

5. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W trosce o stan zdrowia uczniów wprowadzony został prawny obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkołach podręczników i przyborów szkolnych. Zbyt duże obciążenie dziecka ciężarem tornistra/plecaka może powodować bóle pleców, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej postawy ciała w efekcie końcowym prowadzić do skrzywienia kręgosłupa.

Skontrolowano 45 szkół, wszystkie skontrolowane placówki zapewniły miejsce do pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Należy dożyć do sytuacji, aby każdy uczeń miał możliwość dostęp do indywidualnej szafki celem pozostawienia podręczników i pomocy dydaktycznych w szkole.

Tabela 25 Ocena obciążenia dzieci i młodzieży ciężarem tornistra/plecaka

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba uczniów objętych badaniem	Liczba uczniów		
			z niską normą	z wysoką normą	powyżej normy
1	8	326	160	125	41

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego tornister/plecak powinien mieć ergonomiczną, odpowiednio usztywnioną ściankę przylegającą do pleców, a jego ciężar winien być rozłożony symetrycznie, zaś waga bagażu nie powinna przekraczać od 10 do 15 % masy ciała ucznia.

W roku 2022 dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistra/plecaka, w 8 szkołach podstawowych, a wyniki badań przedstawiono w tabeli 25. Z pomiarów wagowych ciężaru bagażu i masy ciała uczniów obliczono, że 12,6% uczniów było obciążonych zbyt ciężkim bagażem w stosunku do ich masy ciała.

Właściwa waga, jak również użytkowanie tornistra/plecaka odgrywa ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy, w zapobieganiu skrzywieniom kręgosłupa. W związku z tym wystosowano do dyrektorów szkół pisma o konieczności podjęcia działań oświatowo- edukacyjnych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości.

Należy zatem zwrócić uwagę na obniżanie ciężaru bagażu dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem możliwości pozostawiania pomocy i przyborów szkolnych w placówkach nauczania.

6. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Warunki do prowadzenia zajęć pokazuje tabela 26

Tabela 26 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych	Szkoły posiadające sale gimnastyczne lub zastępcze sale ćwiczeń	Brak sal gimnastycznych lub zastępczych sal ćwiczeń
1	45	44	1

Nadal baza sportowa szkół jest niewystarczająca. Lekcje w-f odbywają się częściowo w pomieszczeniach zastępczych – korytarze, sale ćwiczeń – niespełniających w całości wymogów funkcjonalnych.

7. Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole

Na właściwy rozwój ucznia ma wpływ między innymi prawidłowe planowanie nauki i wypoczynku. Plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych jeżeli specyfika programu nauczania nie sprzeciwia się temu, powinien uwzględniać: potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, potrzebę różnicowania zajęć w każdym dniu, zasadę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania skontrolowano rozkłady zajęć w 45 placówkach (36 szkołach podstawowych, 9 zespołach szkół) w 127 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8. Żywnienie w szkołach

W 2022 roku, w trakcie kontroli sanitarnych placówek szkolnych, uzyskano informacje dotyczące żywienia i dożywiania dzieci i młodzieży. Dane przedstawia tabela 27.

Tabela 27 Żywnienie i dożywianie dzieci i młodzieży

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych	Posiłki przygotowywane		Wydawanie ciepłych posiłków (liczba placówek)		Liczba dzieci korzystających		Organizowanie śniadań szkolnych		Liczba posiłków dofinansowanych
		na miejscu	dowożone	obiady pełne	obiady jednodaniowe	z obiadów pełnych	z obiadów jednodaniowych	liczba placówek	liczba korzystających	
1	45	16	19	10	25	884	1756	5	379	390

9. Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt

Z uwagi na bezpieczeństwo i higienę korzystania ze szkolnych placów zabaw, boisk i terenów rekreacyjnych przez dzieci i młodzież konieczne jest zabezpieczenie terenu przed dostępem zwierząt, w tym przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. W tym zakresie przeprowadzono 76 kontroli w obiektach stałych i 116 w sezonowych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2022 na terenie powiatu skontrolowano 116 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym 98 turnusów w formie wyjazdowej oraz 18 turnusów w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku skorzystało 3822 dzieci w formie wyjazdowej oraz 478 z formy wypoczynku w miejscu zamieszkania. W ramach wypoczynku w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie zabaw, gier zręcznościowych, zajęć tanecznych, treningów i wycieczek.

W trosce o bezpieczeństwo uczestników wypoczynku propagowano pożądane zachowania dzieci i młodzieży przez dystrybucję materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich skontrolowano 116 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

11. Żłobki

Pod bieżącym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się łącznie 14 żłobków. W 2022 roku złożono 1 wniosek o wydanie opinii sanitarnej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych. Placówka otrzymała pozytywną opinię. W obiektach przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych.

12. Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach nie stwierdził rażących zaniedbań higienicznych w obiektach objętych nadzorem. W celu dalszej poprawy warunków sanitarno-higienicznych szczególną uwagę należy zwrócić na:

- zapewnienie prawidłowych powierzchni użytkowych,
- dalszą poprawę warunków do utrzymania higieny osobistej, poprzez zapewnienie ciepłej bieżącej wody, mydła w płynie i ręczników jednorazowego użytku,
- zapewnienie certyfikowanych / atestowanych mebli i sprzętów dostosowanych do potrzeb użytkowników,
- właściwe natężenie oświetlenia sztucznego oraz prawidłowy dobór barwy światła, zwłaszcza w salach zajęć,
- prawidłowe zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej,
- zapewnienie prawidłowej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez budowę nowych i modernizację istniejących sal gimnastycznych,
- zapewnienie instrukcji bezpiecznego użytkowania pomieszczeń i sprzętu sportowego.

Z uwagi na stan epidemii oraz wytyczne MZ, GIS i MEN w pierwszym kwartale 2022 roku szkoły oraz inne placówki opiekuńcze i wychowawcze pracowały jeszcze częściowo w trybie pracy zdalnej. Zatem bieżące kontrole w tych placówkach nie były jeszcze prowadzone. Po powrocie placówek do pracy stacjonarnej przeprowadzono kontrole sprawdzające, tematyczne lub interwencyjne, podczas których sprawdzano dostosowanie placówek do obowiązujących przepisów i wytycznych GIS i MEN. Pracownicy Sekcji HDiM opracowywali przypadki zakażeń wirusem SARS-CoV-2 występujące wśród dzieci i młodzieży oraz personelu w żłobkach, przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach opiekuńczych i wychowawczych. Podejmowali współpracę z dyrektorami placówek i organami prowadzącymi placówki, dotyczącą postępowania w związku z pojawiającymi się zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiczną w czasie kontroli zwracano szczególną uwagę na zaopatrzenie sanitariatów w ciepłą bieżącą wodę, mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku oraz na zapewnienie właściwych środków do dezynfekcji w obiektach.

W czasie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na potrzebę mierzenia natężenia oświetlenia sztucznego oraz jakości tego oświetlenia, mając na względzie bezpieczeństwo i zdrowie dzieci i młodzieży. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i korzystać z produktów certyfikowanych.

Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej.

NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowia ludzi. Dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia terenów, aby w sposób racjonalny i zrównoważony godzić interesy i potrzeby rozwojowe gminy i jej mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Przekazane do zaopiniowania plany wprowadzały tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usług na tereny rolne i zieleni nieurządzonej, intensyfikowały istniejącą zabudowę centrum, jak i chroniły tereny cenne przyrodniczo przed presją inwestycyjną. Celem uzgadnianych planów było uporządkowanie i usankcjonowanie istniejących form zagospodarowania, a nowa zabudowa miała często charakter uzupełniającej.

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego stanowi opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć w ramach procedury przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zwracano uwagę na konieczność zapewnienia ludziom, przebywającym w sąsiedztwie inwestycji, odpowiednich warunków życia poprzez m.in.: zabezpieczenie przed występującą uciążliwością hałasu oraz zabezpieczenie przed wpływem zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych. Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie.

Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych sprawdzano czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz wszystkich mających zastosowanie przepisach i normach wynikających z Prawa budowlanego. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach.

Pracownicy pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonują również odbiorów obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wśród odbieranych obiektów jak co roku najliczniejszą grupę stanowią obiekty żywienia – sklepy spożywcze, restauracje oraz obiekty małej gastronomii. Zgłaszano również do odbioru gabinety lekarskie, żłobki, przedszkola, pomieszczenia dydaktyczne, obiekty biurowe oraz przemysłowe. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami. Stwierdzić należy, że część obiektów, których zakończenie realizacji zostało zgłoszone nie spełniało wszystkich wymagań z zakresu wymagań sanitarno-higienicznych. Często obiekty nie były przygotowane do odbioru z uwagi na trwające w nich prace budowlano-wykończeniowe. Niejednokrotnie wydanie pozytywnej opinii możliwe było dopiero po wyeliminowaniu przez inwestorów nieprawidłowości i uchybień stwierdzanych w trakcie oględzin obiektów. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

W ramach prowadzonych w 2022 roku postępowań oraz uzgodnień w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na szczególną uwagę zasługują: oględziny inwestycji pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach: służby zdrowia, żywienia, oświaty, zakładów pracy oraz obiektów usługowo-handlowych (w tym kontrole w trakcie realizacji i odbiory obiektów). W zakresie profilaktyki inwestycyjnej dokonywano uzgodnień w zakresie: planów zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięć na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnieniem przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację i dokumentacji projektowej.

Zestawienie działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022r.:

1. Postępowania i opinie sanitarne w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe)

W roku sprawozdawczym 2022 wydano 15 opinii sanitarnych uzgadniających przedsięwzięcia na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- „Rozbudowa zewnętrznego obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Kopalni Winna, gm. Łagów, pow. kielecki, województwo świętokrzyskie”,
- „Budowa budynku inwentarskiego (obory wolnostanowiskowej dla bydła mlecznego) wraz z niezbędną infrastrukturą na działce nr ewid. 666 w miejscowości Promnik, gm. Strawczyn”,
- „Magazyn odpadów medycznych i weterynaryjnych” na części działki nr ewid. 35/435 obręb geodezyjny Wola Murowana, gm. Nowiny,
- „Przetwarzanie zużytych ciężarków do wyważania kół, realizowanego na działce nr ewid. 1395 w obrębie Brzeziny, gm. Morawica”,
- „Budowa instalacji fotowoltaicznej „Sędziejowice” z renaturalizują terenów rolnictwa intensywnego w kierunku bioróżnorodności na działkach nr 192/2 obręb Śladków Duży oraz 1019 obręb Sędziejowice”,
- „Magazyn odpadów medycznych i weterynaryjnych” na części działki nr ewid. 35/435 obręb geodezyjny Wola Murowana, gm. Nowiny,
- „Przetwarzanie odpadów gleby i ziemi na terenie istniejącej WMB w miejscowości Wola Murowana, gm. Nowiny”,
- „Budowa budynku inwentarskiego (obory wolnostanowiskowej dla bydła mlecznego) wraz z niezbędną infrastrukturą na działce nr ewid. 666 w miejscowości Promnik, gm. Strawczyn”.

2. Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Ogółem wydano 112 opinii dotyczących zapytań o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 1,0 MW wraz z infrastrukturą techniczną na terenie działek nr ew. 36/23 oraz 36/26, obręb Celiny, gm. Chmielnik”,
- „Uzbrojenie terenów przemysłowych w gminie Morawica realizowanego na działkach nr ewid. 3, 4/19, 4/20, 4/26, 4/30, 4/37, 4/44, 4/59, 4/60, 4/62 w obrębie Dębska Wola”,
- „Budowa 6 budynków mieszkalnych jednorodzinnych z infrastrukturą techniczną na terenie działek ewidencyjnych nr 765/3, 765/4 usytuowanych w miejscowości Wilków gm. Bodzentyn (Jedn. ewidencyjna: Bodzentyn - obszar wiejski, obręb: 0024 Wilków) wraz z podziałem istniejących działek rolnych na działki budowlane oraz działki pod drogę wewnętrzną”,
- „Rozbudowa rozlewni gazu o dodatkowy zbiornik o poj. 50 m³” realizowanego na działkach nr ewid. 244/38 i 244/25 w obrębie Bilcza, gm. Morawica,
- „Podział działki nr ewid. 2848/5 obręb 0015 Suków gm. Daleszyce w celu wydzielenia działek pod projektowaną zabudowę mieszkaniową oraz niezbędną infrastrukturę”,
- „Budowa 8 budynków mieszkalnych jednorodzinnych zlokalizowanych na działce nr ewidencyjny 121 położonej w miejscowości Wrzosy, obręb 0014, gm. Chęciny”.

3. Opinie dotyczące dokumentacji projektowej

Wydano 18 opinii o projektach budowlanych. Opinie dotyczyły inwestycji nowobudowanych oraz obiektów istniejących wymagających zmiany sposobu ich użytkowania. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- Projekt Przebudowy Ujęcia Wody w Miejscowości Tokarnia, dz. nr 1534, 735, 716/1, 266, 1516 Chęciny, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie, gmina Chęciny,
- Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Panek w Chęcinach, gmina Chęciny,
- Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Daleszyce do działki 4526/1, gmina Daleszyce.
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w msc. Marzysz - Kielków, gmina Daleszyce,
- Adaptacja pomieszczeń na potrzeby pracowni leków cytostatycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny,
- Adaptacja pomieszczeń na potrzeby chemioterapii dziennej i ambulatoryjnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny,
- Budowa budynku usługowego z instalacjami (wod.-kan., c.o., energii elektrycznej), dz. nr ewid. 669, obręb 0024 Wilków, gmina Bodzentyn,
- Adaptacja II piętra budynku A na potrzeby Oddziału Chirurgii Klatki Piersiowej z wydzieleniem na część onkologiczną i zakaźną w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny.,

- Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Brzechów, gmina Daleszyce.

4. Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2022 r. przeprowadzono 95 kontroli obiektów. Wśród dopuszczonych do użytkowania na uwagę zasługują następujące przedsięwzięcia:

- Budynek biurowo – laboratoryjny wraz z instalacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi (gazu, wody, kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania, ciepła technologicznego, wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, elektrycznej, teletechnicznej) oraz niezbędną infrastrukturą techniczną, budynku magazynowego, wiaty śmietnikowej, fundamentu pod agregat prądotwórczy, parking na 62 miejsce postojowe i dróg wewnętrznych, szczelnego zbiornika na wody deszczowe, działka nr ewid. 768/3 w msc. Brzeziny, gm. Morawica.
- Centrum Wsparcia Narodzin Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Położnicza Sylwia Wąs, ul. Grotgera 6, 26-021 Daleszyce.
- Adaptacja pomieszczeń na potrzeby chemioterapii dziennej i ambulatoryjnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny.
- Budynek gospodarczy z pomieszczeniem pracowni pszczelarskiej i magazynem, dz. nr ewidencyjny 353, Złota Woda, gm. Łagów.
- Przebudowa klatki schodowej oraz zmiana sposobu użytkowania części budynku zlokalizowanego na działce oznaczonej nr ewid. 194/10 położonej w obrębie geodezyjnym Bilcza, gmina Morawica z przeznaczeniem na przedszkole specjalne.
- Przebudowa części budynku A – Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze na potrzeby utworzenia ogólnej izby przyjęć szpitala, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny.

5. Kontrole w trakcie realizacji inwestycji

W roku 2022 dokonano 3 kontrole w trakcie realizacji inwestycji.

6. Inne opinie

W roku 2022 wydano 123 opinii.

7. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

W roku 2022 w ramach strategicznej oceny na środowisko wydano 68 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinii projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisk.

8. Podsumowanie

Tabela 28 Informacja dotycząca nowych inwestycji w gminach powiatu kieleckiego za 2022r.

Lp.	Gmina	Zapytania o konieczności sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakres	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania obiektów	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	Opinie w innej formie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
1.	Bieliny	2	0	0	4	0	5	0
2.	Bodzentyn	16	0	1	6	1	8	0
3.	Chęciny	14	2	6	11	1	15	1
4.	Chmielnik	10	2	2	2	0	5	0
5.	Daleszyce	5	0	7	6	0	10	26
6.	Górno	2	0	0	5	0	5	11
7.	Łagów	0	1	0	6	0	10	1
8.	Łopuszno	10	1	0	2	0	4	1

Lp.	Gmina	Zapytania o konieczności sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakres	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania obiektów	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	Opinie w innej formie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
9.	Masłów	2	0	0	2	0	8	9
10.	Miedziana Góra	2	0	0	3	0	2	11
11.	Mniów	3	0	0	6	0	11	0
12.	Morawica	8	2	0	11	0	11	3
13.	Nowiny	10	2	0	3	0	3	2
14.	Nowa Słupia	2	0	1	1	0	2	1
15.	Pierzchnica	9	0	1	1	0	1	0
16.	Piekoszów	10	2	0	7	1	8	0
17.	Raków	0	0	0	4	0	3	0
18.	Strawczyn	7	3	0	7	0	6	0
19.	Zagnańsk	0	0	0	8	0	6	3
Razem:		112	15	18	95	3	123	68

Rola zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, choć różni się od działań innych komórek jest bardzo ważna. Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polegają one na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Uzgadniając planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko egzekwowano rozwiązania, zapewniające bezpieczeństwo zdrowotne i właściwe warunki życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie. Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa także prawidłowe zaprojektowanie i wykonanie obiektów budowlanych. Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, w tym zakresie, obejmowały uzgadnianie dokumentacji projektowych obiektów budowlanych oraz odbiory obiektów zrealizowanych, poprzez egzekwowanie rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo zarówno pracowników jak i ludzi korzystających ze świadczonych usług.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działania w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Kielcach, w 2022 roku, były zgodne z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadzi wielokierunkową działalność oświatowo – zdrowotną skierowaną do placówek oświatowo - wychowawczych, placówek służby zdrowia a także szeroko pojętego środowiska lokalnego. W jej zakresie podejmowano działania wynikające z kalendarium obchodów Dni Zdrowia, realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe oraz informacyjne kampanie zdrowotne.

PROGRAMY EDUKACYJNE

1. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Do II edycji programu w roku szkolnym 2021/2022 przystąpiło 7 przedszkoli (1 z powiatu kieleckiego). Zasięgiem programu objęto 215 dzieci przedszkolnych i 62 rodziców.

2. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program jest skierowany i realizowany w grupie dzieci 5 – 6 letnich, a jego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony ich zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2021/2022 program był realizowany w 18 przedszkolach i szkołach podstawowych (2 z powiatu kieleckiego). Działaniami w zakresie realizacji programu objęto łącznie 1110 dzieci przedszkolnych i 144 rodziców.

3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie” skierowany jest do uczniów z IV klas szkół podstawowych (grupa wiekowa 9 - 10 lat), a jego cele skupiają się głównie na:

- opóźnieniu lub zapobieganiu inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży;
- pokazaniu atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego;
- zwiększaniu wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów;

W roku szkolnym 2021/2022 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 750 uczniów klas IV z 31 szkół podstawowych (25 szkół z powiatu kieleckiego) oraz 398 rodziców.

4. Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach realizacji programu profilaktyki HIV/AIDS prowadzono działania informacyjne wśród młodzieży szkolnej i w środowisku lokalnym.

Założenia medialnej kampanii informacyjnej HIV/AIDS promowano poprzez zamieszczenie materiałów (w tym również ulotek w jęz. ukraińskim) na stronie internetowej PSSE w Kielcach

5. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program został opracowany w ramach projektu KIK/68 i dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy) przez młodzież ze szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 144 uczniów z 8 szkół ponadpodstawowych (3 szkoły z powiatu)

6. Wojewódzki program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program jest skierowany do uczniów klas I - III szkoły podstawowej. Jego celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie.

W roku szkolnym 2021/2022 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 2069 uczniów z 35 szkół podstawowych i 530 rodziców (26 szkół z powiatu kieleckiego).

7. Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program przeznaczony dla uczniów starszych klas szkół podstawowych. Jego celem jest zapobieganie paleniu tytoniu przez młodzież szkolną oraz zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu.

W roku szkolnym 2021/2022 program zrealizowano w 32 szkołach podstawowych (24 szkół z powiatu), a edukacją objęto 2259 uczniów i 1220 rodziców.

8. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” ma na celu stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku 2021/2022 do realizacji programu przystąpiło 13 szkół ponadpodstawowych (4 szkoły z powiatu kieleckiego), a zasięgiem objęto 1298 uczniów i 180 rodziców.

9. Program Podstępne WZW

Program edukacyjny „Podstępne WZW” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

W roku 2021/2022 do realizacji programu przystąpiło 12 szkół ponadpodstawowych (5 szkół z powiatu kieleckiego) a zasięgiem objęto 954 uczniów i 133 rodziców.

10. Program „Znamię! Znam je?”

Program edukacyjny „Znamię! Znamię?” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest zwiększenie świadomości młodych ludzi nt. czerniaka oraz budowanie odpowiedzialnych, prozdrowotnych postaw wśród młodzieży.

W roku 2021/2022 do realizacji programu przystąpiło 10 szkół ponadpodstawowych (3 szkoły z powiatu kieleckiego), a zasięgiem objęto 1282 uczniów i 253 rodziców.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2022

Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, używaniem nowatorskich wyrobów tytoniowych jak i konsekwencjami używania papierosów elektronicznych.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, przeprowadzono 5 prelekcji dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Nowinach – 120 uczniów.

2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”

Zasadnicze działania prowadzone w ramach akcji profilaktycznej miały za zadanie zwrócenie uwagi na istotny problem zażywania przez młodzież substancji psychoaktywnych – „dopalaczy” i zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie ich destrukcyjnego wpływu na zdrowie.

W ramach realizacji działań edukacyjnych, współpracując z Policją, nauczycielami i pedagogami szkolnymi przeprowadzono 12 prelekcji dot. profilaktyki uzależnień (w tym dopalaczy) i zachowań ryzykownych młodzieży. W zajęciach wzięło udział 450 uczniów starszych klas szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Prowadzono też działania skierowane do społeczności lokalnej polegające na dystrybucji materiałów edukacyjnych podczas akcji profilaktycznych oraz tworzeniu punktów informacyjnych na turnusach wypoczynkowych w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

3. Światowy Dzień Zdrowia 2022

W ramach Światowego Dnia zdrowia wspólnie z pedagogiem szkolnym i nauczycielami zorganizowano prelekcje w Szkole Podstawowej w Szczukowskich Górkach na temat zasad zdrowego stylu życia, wspomniano też o chorobach przenoszonych przez kleszcze oraz o wścieklicznie.

4. Akcja zimowa 2022

W ramach akcji zimowej prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-edukacyjnych dot. zdrowego stylu życia, palenia tytoniu, wszawicy podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży na 41 turnusach wypoczynkowych dla 1579 dzieci. Działania były prowadzone przy współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

5. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2022

W ramach działań związanych z realizacją akcji letniej „Zdrowe wakacje 2022” prowadzono rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych, ulotek i broszur zawierających treści z zakresu przestrzegania zasad zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa zdrowotnego podczas wakacyjnego wypoczynku wśród uczestników 157 turnusów wypoczynkowych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, obozach i koloniach (liczba odbiorców – 5933 os.). Zadanie prowadzono we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

Promocja zdrowego stylu życia.

W ramach realizacji prowadzono spotkania edukacyjne i warsztaty, dotyczące promocji zdrowego stylu życia. Zorganizowano 25 prelekcji dla 603 osób (uczniów szkół podstawowych), których tematyka dotyczyła aktywnego i zdrowego stylu życia, przestrzegania zasad higieny osobistej i unikania czynników chorobotwórczych.

- **Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”**

W 2022 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wznowił kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka, a jej kluczowym przesłaniem jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych.

W ramach realizacji założeń kampanii „Wybieraj Bezpieczną Żywność” zorganizowano i przeprowadzono webinarium, którego odbiorcami byli nauczyciele, pedagodzy oraz rodzice i opiekunowie (25 osób).

Informacje dot. realizacji kampanii przesłano do placówek oświatowych oraz zamieszczono na stronie PSSE w Kielcach.

Profilaktyka nowotworów

Przy realizacji zadań związanych z profilaktyką chorób nowotworowych przeprowadzono 2 prelekcje dla 40 uczniów klas VII – VIII SP w Tokarni i Wolicy, które dotyczyły profilaktyki onkologicznej związanej przestrzeganiem zasad zdrowego stylu życia i unikaniem czynników sprzyjających rozwojowi chorób nowotworowych, a także profilaktyki zakażeń wirusem HPV.

Promocja szczepień ochronnych

W ramach obchodów Tygodnia Profilaktyki Chorób Zakaźnych i działań propagujących szczepienia ochronne, w Szkole Podstawowej w Korczynie zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla 30 uczniów.

Wśród ukraińskich uchodźców przebywających w miejscach ich czasowego pobytu na terenie powiatu kieleckiego prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w języku ukraińskim – ulotek promujących szczepienia przeciwko gruźlicy i odrze.

Dodatkowo materiały dot. szczepień (w tym obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień) regularnie zamieszczano na stronie internetowej PSSE Kielce

Działania związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną - profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV-2

Do momentu złagodzenia restrykcji sanitarnych związanych z kwarantanną i izolacją chorych na COVID-19 realizowano głównie zadania wspierające funkcjonowanie Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE (m.in. praca w systemie SEPIS i dyżury telefoniczne).

Ponadto w ramach realizacji działań oświatowo–zdrowotnych dot. ograniczania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dot. profilaktyki COVID-19 (ulotki w jęz. ukraińskim, z wytycznymi GIS dot. postępowania chroniącego przed zachorowaniem oraz zachęcającymi do szczepień) prowadzono również w punktach pomocowych i ośrodkach pobytu ukraińskich uchodźców

Ponadto, podczas organizowanych akcji, spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą szkolną, imprez prozdrowotnych realizowano działania których tematyka dotyczyła:

- Zapobiegania zatruciom pokarmowym w tym zatruciom grzybami,
- Profilaktyki chorób zakaźnych wywoływanych przez kleszcze (KZM, borelioza),
- Obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach,
- Profilaktyki grypy,
- Profilaktyki wszawicy,
- Profilaktyki gruźlicy.

Podsumowanie

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w 2022 roku skierowana była na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom, w tym zakaźnym i zawodowym.

Realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy w zakładach pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska

- W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi monitorowano zaopatrzenie ludności w wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, które jest zadaniem własnym gminy, a prowadzone jest przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Są one zobowiązane zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny oraz należyłą jakość dostarczanej wody zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 2028 z późniejszymi zmianami).
- Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska nadzorowali wodę ciepłą w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie badania pałeczek *Legionella Sp.*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).
- Oceniano stan sanitarny miejscowości, tras, obiektów turystycznych i kąpielisk po sezonie letnim 2022r.
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami świadczącymi usługi związane z udostępnianiem solarium na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017r. poz. 2111).
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami MSWiA w zakresie prawidłowości i efektywności nadzoru nad warunkami sanitarno-technicznymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

W zakresie Sekcji Nadzoru Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych

- Prowadzono nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz importowanej/eksportowanej, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej, w tym żywnością prozdrowotną (środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadamiania o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogacaną), materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz żywnością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
- Prowadzono działania w ramach systemu ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF oraz AAC (Augmentative and Alternative Communication).
- Prowadzono nadzór nad zakładami produkcyjnymi w zakresie spełnienia kryteriów mikrobiologicznych.
- Opracowano i realizowano „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2022 r.
- Prowadzono nadzór nad jakością żywienia pacjentów w szpitalach oraz dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.
- Monitorowano system TRACES-NT.
- Prowadzono nadzór nad produkcją pierwotną, rolniczym handlem detalicznym, w tym podmiotami wprowadzającymi na rynek owoce miękkie i warzywa zielone, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
- Opracowano sprawozdanie z realizacji „Planu działania na rok 2022” dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z PIORiN, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej.
- Prowadzono nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych

wzbogacanych, na etapie produkcji, importu i obrotu, z uwzględnieniem żywności wprowadzanej na rynek poprzez sprzedaż internetową.

- Prowadzono nadzór nad sprzedażą internetową suplementów diety, w szczególności zawierających substancje i składniki, które nie powinny być stosowane w składzie ww. środków spożywczych, określone w uchwałach Zespołu ds. Suplementów Diety działającego przy Radzie Sanitarnej – Epidemiologicznej.
- Uczestniczono w szkoleniach dla pracowników Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Powiatowych Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznych z uwzględnieniem obszarów zawartych w „Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności PIS w 2022r.”.
- Prowadzono nadzór nad zakładami, których stan wymaga poprawy.
- Wzmocniono nadzór nad zakładami małej gastronomii i żywienia zbiorowego zamkniętego, zlokalizowanymi w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmoczonego ruchu turystycznego.
- Wprowadzono dane/ aktualizowano bazy danych obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się pod nadzorem PIS.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska Pracy

- Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy.
- Prowadzono nadzór nad warunkami pracy pracowników i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych.
- Prowadzono działania wynikające z ustaleń forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz uczestniczono w realizacji zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF-10 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.
- Prowadzono działania wynikające z ustaleń podgrupy forum ds. rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych oraz uczestniczono w realizacji wspólnotowego projektu BEF-2 dotyczącego kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych /niezatwierdzonych substancji czynnych.
- Prowadzono nadzór nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz udostępniającymi na rynku produkty biobójcze pod kątem przestrzegania zakazu stosowania w produktach substancji czynnych, które nie zostały włączone do załącznika I, IA lub IB dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych.
- Prowadzono nadzór nad produktami kosmetycznymi.
- Przeprowadzono kontrole dotyczące przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem, bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”.
- Prowadzono nadzór nad prekursorami narkotyków w ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- Prowadzono nadzór nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu oraz udostępniającymi na rynku produkty biobójcze.

W zakresie Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego

- Celem działalności sekcji była ochrona zdrowia ludzkiego poprzez nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych (PSO), analizę i ocenę sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie wytycznych GIS wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej, przeprowadzanie wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych oraz podejmowanie czynności mających na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych,

W ramach tych działań:

- zaktualizowano „Plan działania przeciwepidemicznego w sytuacjach kryzysowych”
- uczestniczono w pracach zespołów zarządzania kryzysowego.
- prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej.
- kontynuowano nadzór nad chorobami zakaźnymi objętymi obowiązkiem zgłaszania, sporządzano kwartalne raporty o wybranych chorobach odzwierciedlających i czynnikach chorobotwórczych.
- monitorowano sytuację w zakresie zakażeń meningokokowych.
- prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłaszania.
- opracowano ogniska zatruc/zakażeń pokarmowych.
- sporządzono ocenę stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej.

- opracowano raport o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych.
- nadzorowano pracę Zespołów Kontroli Zakażeń Zakładowych w zakresie opracowywania ognisk zakażeń szpitalnych.
- opracowano roczne sprawozdanie z wykonawstwa szczepień ochronnych.
- sporządzono kwartalne sprawozdanie ze zużycia preparatów wielodawkowych, kwartalne sprawozdanie z nadzoru nad kartami uodpornienia.
- sporządzono zamówienie na preparaty szczepionkowe na 2023 rok.
- opracowano roczne sprawozdanie w zakresie zagadnień ddd i sterylizacji.
- przygotowywano dwutygodniowe, miesięczne, kwartalne i roczne sprawozdania ze zgłoszeń chorób zakaźnych.
- prowadzono nadzór epidemiologiczny nad ozdrowieńcami i nosicielami zakaźnych schorzeń jelitowych.
- realizacja zadań wynikających z ogłoszenia stanu epidemii SARS-CoV-2.

W ramach działalności Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

- Dokonano oceny warunków higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w placówkach wypoczynku.
- Opracowano sprawozdanie z przygotowania i przebiegu wypoczynku zimowego i letniego.
- Na bieżąco monitorowane jest zaopatrzenie placówek oświatowych w ciepłą bieżącą wodę.
- Dokonano oceny posiadania certyfikatów przez meble i sprzęt sportowy.
- Dokonano analizy dostosowania mebli szkolnych (stoły, krzesła) do wymogów ergonomii.
- Dokonano oceny przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Dokonano pomiarów wagowych tornistrów/plecaków i oceny obciążenia nimi uczniów szkół podstawowych.
-

W zakresie Sekcji Nadzoru Zapobiegawczego podejmowano działania:

- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych i opiniowanie prognoz oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydawania opinii w sprawach potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub realizowanych ze środków UE,
- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania dokumentacji projektowych (kompletny projekt budowlany) dotyczących budowy obiektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- kontroli budów i obiektów budowlanych w trakcie budowy,
- kontroli obiektów związanych z zamiarem przystąpienia do użytkowania,
- prowadzenia zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,
- sporządzania corocznej oceny stanu sanitarnego miasta i powiatu,
- spełnienia warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń, urządzeń, zakładów i obiektów nowopowstałych, a w szczególności: aptek, zakładów opieki zdrowotnej, gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej, położnych i pielęgniarek, hoteli, pensjonatów, obiektów sakralnych, obiektów szkolnych i sportowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, szkół, przedszkoli, punktów przedszkolnych, żłobków, domów opieki społecznej, hospicjów,
- wydawania opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz przez Powiatowy i Miejski Urząd Pracy ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej jak i środków budżetowych. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmowała przede wszystkim uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- oceny zgodności realizacji robót z zaopiniowaną przez Organy Inspekcji Sanitarnej i rzeczoznawców dokumentacją.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich zamieszkania i pobytu (m. in. w aspekcie wartości normatywnych, stężeń i natężeń czynników szkodliwych określonych w obowiązujących przepisach prawa dotyczących środowiska życia ludzi), przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego nadzoru zapobiegawczego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracały uwagę na:

- oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych, w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości i ilości,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym szczególnie niebezpiecznych) w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem (miejska komunikacja, zakłady usługowe, przemysłowe, itp.), poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, takich jak np. pasy zieleni, okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej, odległość od terenów zabudowanych,
- zabezpieczenie ludzi przed wpływem zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez uciążliwe zakłady, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń pochłaniających substancje szkodliwe dla zdrowia,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, poprzez zastosowanie m.in. odpowiednich i bezpiecznych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, a także zapewnienie prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń z punktu widzenia wymagań sanitarno-higienicznych,
- zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych osobom zatrudnionym w zakładach pracy.

W zakresie Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej

Prowadzona działalność dotyczyła realizacji programów edukacyjnych i akcji profilaktycznych, których odbiorcami była społeczność lokalna, dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz ich rodzice.

W placówkach oświatowych na terenie powiatu kieleckiego główny kierunek działań skupiony był na kontynuacji programów edukacyjnych dotyczących:

- profilaktyki antytytoniowej
- programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- profilaktyki zakażeń wirusem HPV – Wybierz Życie – Pierwszy Krok
- profilaktyki zakażeń wirusami HBV i HCV- Podstępne WZW
- profilaktyki czerniaka – Znamię! Znam je?
- profilaktyki HIV/AIDS

Dodatkowo realizowano przedsięwzięcia w zakresie interwencji nieprogramowych (m.in. działania antytytoniowe, profilaktyka używania substancji psychoaktywnych, w tym „dopalaczy”, promocja zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka chorób zakaźnych i pasożytniczych) oraz wynikających z zapotrzebowania związanego z aktualną epidemiologiczną sytuacją

Spis Tabel

<u>TABELA 1</u> PARAMETRY I OCENA JAKOŚCI WODY WODOCIĄGÓW O PRODUKCJI ≤ 100 M ³ /DOBĘ	5
<u>TABELA 2</u> PARAMETRY I OCENA JAKOŚCI WODY WODOCIĄGOWEJ O PRODUKCJI 101-1000 M ³ /DOBĘ.....	7
<u>TABELA 3</u> PARAMETRY I OCENA JAKOŚCI WODY WODOCIĄGÓW O PRODUKCJI 1001-10 000M ³ /DOBĘ.....	11
<u>TABELA 4</u> PARAMETRY I OCENA JAKOŚCI WODY INNYCH PODMIOTÓW ZAOPATRUJĄCYCH W WODĘ.....	12
<u>TABELA 5</u> NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ W PODMIOTACH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ I INNYCH.....	15
<u>TABELA 6</u> POMIESZCZENIA MAGAZYNOWE, TRANSPORT I MIEJSCA UNIESZKODLIWIANIA ORAZ SPOSÓB UTYLIZACJI ODPADÓW MEDYCZNYCH.....	23
<u>TABELA 7</u> MIEJSCA PRANIA BIELIZNY.....	24
<u>TABELA 8</u> WYKAZ DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH WYDANYCH W 2022R.	26
<u>TABELA 9</u> LICZBA OBIEKTÓW OBJĘTYCH NADZOREM W 2022R. WEDŁUG RODZAJU PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W PORÓWNANIU Z 2021R.....	28
<u>TABELA 10</u> LICZBA OBIEKTÓW OCENIONYCH NA PODSTAWIE ARKUSZA OCENY ZAKŁADU PRODUKCJI/ OBROTU ŻYWNOŚCIĄ/MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ NA TERENIE POWIATU W 2022R.....	28
<u>TABELA 11</u> LICZBA OBIEKTÓW PRODUKCJI ŻYWNOŚCI, OCENIONYCH NA PODSTAWIE ARKUSZA OCENY ZAKŁADU PRODUKCJI/OBROTU ŻYWNOŚCIĄ/MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ NA TERENIE POWIATU W 2022R.....	29
<u>TABELA 12</u> LICZBA OBIEKTÓW OBROTU ŻYWNOŚCIĄ OCENIONYCH NA PODSTAWIE ARKUSZA OCENY ZAKŁADU PRODUKCJI/ OBROTU ŻYWNOŚCIĄ/MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ NA TERENIE POWIATU W 2022R.....	30
<u>TABELA 13</u> LICZBA OBIEKTÓW ŻYWIENIA ZBIOROWEGO OTWARTEGO OCENIONYCH NA PODSTAWIE ARKUSZA OCENY ZAKŁADU PRODUKCJI/OBROTU ŻYWNOŚCIĄ/MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ NA TERENIE POWIATU W 2022R.....	31
<u>TABELA 14</u> LICZBA OCENIONYCH NA PODSTAWIE ARKUSZA OCENY ZAKŁADU PRODUKCJI/OBROTU ŻYWNOŚCIĄ/MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ OBIEKTÓW ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO.....	32
<u>TABELA 15</u> ILOŚĆ ZAKŁADÓW PRACY WEDŁUG WIELKOŚCI ZATRUDNIENIA SKONTROLOWANYCH W 2022 ROKU PRZEZ PRACOWNIKÓW SEKCJI NADZORU ŚRODOWISKA PRACY.....	42
<u>TABELA 16</u> NARAŻENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW NA CZYNNIKI SZKODLIWE DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY PRZEKRACZAJĄCE NORMATYWY HIGIENICZNE W ZAKŁADACH SKONTROLOWANYCH W 2022R.....	43
<u>TABELA 17</u> PROBLEMATYKA ZARZĄDZEŃ POKONTROLNYCH W WYDANYCH DECYZJACH PPIS W KIELCACH.....	45

<u>TABELA 18</u> DECYZJE DOTYCZĄCE OBNIŻENIA STĘŻEŃ I/LUB NATĘŻEŃ CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH NA STANOWISKACH PRACY W ZAKŁADACH WYDANE W OPARCIU O WYNIKI BADAŃ ŚRODOWISKOWYCH W 2022R.	46
<u>TABELA 19</u> OCENY NARAŻENIA ZAWODOWEGO I DECYZJE W SPRAWIE CHOROÓB ZAWODOWYCH U PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH PRACY W NIŻEJ WYMIENIONYCH GMINACH.....	47
<u>TABELA 20</u> ZESTAWIENIE WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŻNYCH ZAREJESTROWANYCH W LATACH 2021 I 2022 (POWIAT KIELECKI)	50
<u>TABELA 21</u> PROGRAMY ZDROWOTNE/DZIAŁANIA Z OBSZARU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH PLANOWANE/REALIZOWANE I FINANSOWANE PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2022R.	53
<u>TABELA 22</u> ILOŚĆ I RODZAJ STAŁYCH PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA W EWIDENCJI..	59
<u>TABELA 23</u> ILOŚĆ I RODZAJ PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU SKONTROLOWANYCH W 2022 ROKU	59
<u>TABELA 24</u> OCENA DOSTOSOWANIA STANOWISKA PRACY UCZNIĄ	60
<u>TABELA 25</u> OCENA OBCIĄŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY CIĘŻAREM TORNISTRA/PLECAKA	60
<u>TABELA 26</u> WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO	61
<u>TABELA 27</u> ŻYWIENIE I DOŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY	61
<u>TABELA 28</u> INFORMACJA DOTYCZĄCA NOWYCH INWESTYCJI W GMINACH POWIATU KIELECKIEGO ZA 2022R.....	65

Spis Treści

WSTĘP	3
JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	4
1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	4
2.1 Wodociągi o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$	4
2.2 Wodociągi o produkcji $101 - 1\,000 \text{ m}^3/\text{dobę}$	6
2.3 Wodociągi o produkcji $1001-10\,000 \text{ m}^3/\text{dobę}$	10
2.4 Wodociągi o produkcji $10\,001-100\,000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ – (brak takich wodociągów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach).....	11
2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę.....	11
2.6 Ujęcia powierzchniowe – nie dotyczy (brak takich urządzeń na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach).....	14
2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - w roku 2022 nie przyznawano odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.....	14
3. Nadzór nad jakością wody ciepłej	14
3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą.....	14
3.2 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.....	15
4. Wnioski	15
STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	17
1. Wprowadzenie.....	17
2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń	17
2.1 Ustępy publiczne.....	17
2.2 Obiekty pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (pozarządowe)	17
2.3 Obiekty hotelarskie	17
2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę.....	19
2.5 Obiekty komunikacji publicznej – nie dotyczy.....	19
2.6 Cmentarze	19
2.7 Domy przedpogrzebowe	19
2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej	19
2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe	20
3. Wnioski	21
STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA.....	22
1. Szpitale	22
1.1 Zapatrzenie w wodę	22
1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	23
1.3 Gospodarka bielizną szpitalną.....	24
1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych	25
2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria – nie dotyczy	25
3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.	25
3.1 Zaopatrzenie w wodę	25
3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	25
3.3 Gospodarka bielizną.....	26
STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH	28
Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów	29
1. Obiekty produkcji żywności.....	29
2. Obiekty obrotu żywnością.....	30
3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	31
4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego.....	32
4.1 Bufety przy zakładach pracy	32
4.2 Stołówki w domach wczasowych	33
4.3 Bloki żywienia w szpitalach	33
4.4 Bloki żywienia w domach opieki społecznej	33
4.5 Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	33
4.6 Stołówki szkolne.....	33

4.7	Stołówki w bursach i internatach	34	
4.8	Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach.....	34	
4.9	Przedszkola	34	
4.10	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	34	
4.11	Inne zakłady żywienia.....	34	
4.12	Zakłady usług cateringowych	34	
5.	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	35	
6.	Miejsca obrotu przedmiotami użytku	35	
7.	Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2022r.....	35	
8.	Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF	35	
9.	Inne działania	40	
WARUNKI HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO			42
DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA.....			48
1.	Informacje ogólne.....	48	
2.	Całodobowe świadczenia zdrowotne.....	48	
3.	Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.....	48	
4.	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową.....	48	
5.	Sterylizacja	49	
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH			50
1.	Choroby szerzące się drogą pokarmową	52	
2.	Choroby rzadkie	52	
3.	Pozostałe choroby.....	52	
4.	AIDS/HIV	52	
5.	Realizacja Szczepień ochronnych	52	
PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY			59
1.	Informacje ogólne.....	59	
2.	Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży	59	
3.	Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej	60	
4.	Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży.....	60	
5.	Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne	60	
6.	Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	60	
7.	Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole	61	
8.	Żywnienie w szkołach	61	
9.	Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt.....	61	
10.	Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.....	61	
11.	Żłobki	62	
12.	Podsumowanie.....	62	
NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY.....			63
1.	Postępowania i opinie sanitarne w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe).....	64	
2.	Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.....	64	
3.	Opinie dotyczące dokumentacji projektowej.....	64	
4.	Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.....	65	
5.	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	65	
6.	Inne opinie.....	65	
7.	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	65	
8.	Podsumowanie.....	65	
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA			67
POGRAMY EDUKACYJNE			67
1.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli.....	67	
2.	Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.....	67	
3.	Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”	67	
4.	Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV	67	
5.	Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”	67	
6.	Wojewódzki program edukacyjny „ Nie pal przy mnie proszę”	68	
7.	Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”.....	68	
8.	Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki.....	68	
9.	Program Podstępne WZW	68	

10. Program „Znamię! Znam je?”	68
INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE	69
1. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2022	69
2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”	69
3. Światowy Dzień Zdrowia 2022	69
4. Akcja zimowa 2022	69
5. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2022	69
Promocja zdrowego stylu życia.	69
Profilaktyka nowotworów	70
Promocja szczepień ochronnych	70
Działania związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną - profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV-2	70
PODSUMOWANIE	71
Spis Tabel	75